

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
27. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1933. évi február 3

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalra 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

HITLERÉK LEGÁZOLJÁK A BALOLDALI PÁRTOKAT

TITULESCU UTÁN LUGOŞEANU PENGET UJ HUROKAT

Lugoşeanu miniszter genfi nyilatkozata a B. L.-nak az új egyezményről

Vége a korrupciónak, a szakértők irányítása mellett új rendszer következik
Meg kell valósítani a középeurópai terület gazdasági összeműködését

Genf, február 2.

Szállodájában keres-tem fel Lugoşeanut, közvetlenül genfi el-utazása előtt.

Előzékenyen fogad, mire gratulálok neki a jól végzett munkájá-hoz.

— Igen, azt hiszem, megelégedetten hagy-hatom el Genfet, a misszióm — mint azt a külsőségekből Ön is megállapíthatta —

varakozáson felül sikerült. A ma délben létrejött egyezmény lehetővé fogja teni államháztartásunk egyensúlyát. De nemcsak azt értük el, hogy pénzügygaz-dasági életünket semmiféle megrázkódta-tás nem veszélyeztetheti többé, hanem azok a nyilatkozatok, amelyek ma délben a népszövetségi tanács eminens alakjainak ajkáról elhangzottak, amellyel tanuskod-nak, hogy

az európai államok megértették a ro-mán kormány akaratát, és kellőképpen értékelték azt az elhatá-rozásunkat, hogy államháztartásunk egyensúlyát és gazdasági életünk jövőjét egy biztossítsuk, hogy állami függetlensé-günket a legcsekélyebb megaláztatás se érje

— Miniszter Uram, a népszövetségi pénzügyi bizottság úgy kerülgeti jelen-tésében ennek a román kormány és a Népszövetség között létrejövő „techni-ka-együttműködésnek” fogalmát, mint macska a forró kását, anélkül, hogy a laikus közvélemény megérthetné belőle, miből is áll majd ez a sokat hangozta-tott — „technikai együttműködés”?

Lugoşeanu elmosolyodik, megkínál egy cigarettával és gyorsan felel.

— Uffajta jelenség ez a háboruutáni nemzetközi együttműködés történetében. Klasszikus mintául szolgálhatna más ál-lamoknak is arra: miképpen kell vala-milyen ország valutáját és pénzügyi vér-keringését a szakértelem és tudás állan-dó utmutatásaihoz és intelmeihez iga-zodva rendbehozni. Arról van szó, hogy Románia ezentúl zavartalanul kiakná-zassa általánososságban kimeríthetetlennek mondott gazdasági és természeti erőfor-rásait és úgy gazdálkodhassék, hogy azt a Népszövetség szakértői és kiküldendő pénzügyi tanácsadói a leghelyesebbnek ítélik majd meg.

— Azt is érteni lehet ez alatt — kér-dezem ezután Lugoşeanutól —, hogy

vége a korrupciónak?

— Nagyon természetes — hangzik a kereskedelemügyi miniszter válasza —, hogy egész belső életünknek is mélyre-ható változáson kell átesnie. Egészen szí-goru mértékkel fogjuk megítélni azt, hogy ki kerülhet az állami adminisztrá-ció szolgálatába. Persze ha progresszív alapokon is, de hozzákezdünk az állami alkalmazottak létszámának leszállításá-hoz, annak szemelőtt tartásával, hogy az állami pozíció nem egyébirányu érdemek jutalmazásának tekintessék, hanem mun-kának, aminek fejében tisztességes fizet-ség járjon. Az új közigazgatási reform alappillére a decentralizált közigazgatás

és a lendületes kezdeményezésekre alkal-más helyi önkormányzat lesz. Ez volna legjobb útja-módja annak, hogy hely-segeink és városaink rendbehozzák pénz-ügyi szénájukat.

— A román kormány mindenesetre el-van szánva, hogy valutánk megerősíté-sét erőyes eszközökkel, de megfelelő higgadsággal hajtsa végre, úgy mint azt a népszövetségi tanácsadók sugalmazni fogják. Új jogi szervezetet teremtettünk, ez fog örködni afelett, hogy az adóssok garasai valóban rendeltetési he-lyükre fordíttassanak.

— Takarékoskodni fogunk az állami élet egész vonalán, anélkül természet-

sen, hogy az állami rendünket széjjel-zülleszteni engednénk.

Lugoşeanu miniszter azokról az örven-detes jelenségekről beszélt ezután, ame-lyek azt igazolják, hogy a költségvetés nem mutat fel további deficitet, majd bizakodástól sugárzó arccal közölte, hogy genfi tárgyalásai folyamán milyen meg-értést és jóindulatot észlelt úgy a Pénzügyi Bizottság tagjai, mint a Főtit-kárság részéről, hogy az ország újjáépí-tésének feltételeként beállított egyez-mény tető alá kerülhessen.

— Gondolja-e Miniszter Ur, hogy ez a technikai együttműködés más országokra is kihatással lehet?

A középeurópai összeműködés olyan szükséges, mint a darab kenyér

— Feltétlenül akadni fognak más álla-mok, amelyek Románia példáját fogják követni. És amint mondtam, az a legör-vendetesebb a dologban, hogy a meg-egyezés sem formailag, sem lényegileg nem sérti állami superénitásunkat. Ennek jelentőségét Németország reprezentánsa is kiemelte a Tanács színe előtt. A forma pe-dig, amely az együttműködésünket le-rögzíti, annyira egyszerű és mégis rugal-mas, hogy az más országok gazdasági jó-vójának felépítése tekintetében is mintául szolgálhat.

Beszélgetésünk átsiklik a Romániát és a szomszédországokat egyaránt érdeklő köz-peurópai gazdaságpolitikai összefogás-nak teendőire.

— Sok szó esik mostanában a közép-európai terület gazdasági kollaborációjáról. Már az a tény is kihangsúlyozza a közép-és keleteurópai országok gazdasági ösz-szeműködésének lehetőségeit, hogy a leg-nagyobb külföldi gazdaságpolitikusok ép-pen úgy elismerik ennek szükségességét, mint magyar részről Hantos Elemér, aki az idevonatkozó tervet felvetette, vagy or-szágunk államférfiai közül Maniu és Ti-tulescu, aki legutóbb egy budapesti lap hasábjain félreérthetetlenül megnyilatko-zott a magyarokkal való összefogás mel-lett. Szerintem azonban nemcsak keresz-tülvihető a középeurópai meg egyezés, ha-nem az egész kollaboráció már a holnapi darab kenyér szükségességével jelentkezik, mert a gazdasági válság sokféle oka és eredője közül akad egy, amely sajnos, or-gánikus és ez az, hogy Európa, különösen

Középeurópa egyöntetű jellegű gazdasági területe számos, sokáig fenn nem tartható gazdasági egységre bontatott széjjel. A nélkül, hogy megengedném magamnak azt, hogy átgázoljak a politika lapályos terü-letére, hittel vallom, hogy

hatalmunkban áll egy szélesebb és együvé tapadóbb gazdasági egységet te-rementeni, amelyben az annyira óhajtott fellendülés jegyében oldhódnak meg va-lutáris és kereskedelmi problémáinkat.

Képzelve csak el, milyen élvezet volna

keresztülutazni a mai határokon, anél-kül, hogy az embernek minduntalan valu-tabeváltásokkal kellene az idejét veszte-getnie és a fejét törni az átszámítási kulcs-csal... Mennyre eltűnnének az államok közti vérkeringést zavaró tényezők, ha Keleteurópa százmillió lakójának egyet-len közös valutája volna csupán.

— Bele kell csak illeszkednünk abba a gondolatba, amelyben minden ország ér-deke összeegyeztethető lenne az emberiség szélesebb csoportjainak szempontjaival.

Seidner Imre

Japán kimondta az utolsó szót...

Tokió, február hó 2

Usida japán külügyminiszter ma a genfi megbízottnak utasítást küldött, amely-ben megköveteli, hogy a genfi megbízott békülékeny szellemet tanúsítson ugyan, de mégis hasson oda, hogy a népszövetségi jegyzőkönyvből Mandzsuria függelensé-gének a kérdése töröltesse, vagy legalább is módosíttassék.

A külügyminiszter kijelenti, hogy ebben a kérdésben ez az utolsó szava, ő er-re vonatkozólag minden tárgyalást befejezett és halad a maga útján.

Egyébként a genfi 19-es bizottság most fejezi be a japán zárójelentés szerkesz-tését és a népszövetség tanácsa ebben a kérdésben 10 napon belül összeül. Ha — és főként a kisállamok kívánságára — a Népszövetség ebben az ügyben Japánt elítéli, úgy Japán Usida külügyminiszter fenti nyilatkozatának értelmében feltétlenül kilép a Népszövetségből.

DIKTATURA ÉS POLGÁRHÁBORU

Nemcsak a kommunistákkal, hanem a szocdemekkel is végezni akar a Hitler-rezsim

Drákói rendszabályokat ígérnek a nemzeti szocialista párt exponensei

Berlin, február 2

A Hitler-kormányzat első 24 órájában nem talált sürgősebb munkát, minthogy teljes erejével lehengerlje a baloldali frontot.

Ezek az intézkedések, amelyeket az új kormány kibocsát, nemcsak a kommunisták, hanem a szociáldemokraták ellen is szólnak.

Az Angriff mai száma, amelynek kiadója és szerkesztője dr. Fricke, az új német belügyminiszter, többek között a következőket írja:

— A Hitler-kormány első intézkedései a belső rend megővése érdekében történnek és ezek a szélső bal elemek lefékezésére szolgálnak. Az új kormány olyan éles rendszabályokat hoz, amelyeket eddig még egyetlen kormány sem mert. Németországnak végképpen meg kell szabadulnia — írja a lap — „a moszkvai idegenlégió vért és dögvészt terjesztő áradatától.”

A lap egyébként megállapítja, hogy a kommunista párt betiltása küszöbön van. Eppen úgy, ahogyan az Angriff ír, úgy beszélnek a náci képviselők is.

Ma Hamburgban gyűlés volt, amelyen Kube német nemzeti szocialista képviselő kijelentette, hogy

le kell számolni a kommunistákkal, de vegyük tudomásul a szociáldemokraták, hogy nekik is bejellegzett.

Hildebrand náci-képviselő pedig elmondta, hogy Hitler be akarja vezetni az általános munkakénységet, amely lehetetlené tesz minden kommunista kilengést. — Ugyancsak Hildebrand mondotta el, hogy olyan kultuszrendeletek vannak készülében, amelyek mellett Németországban már Gerhardt Hauptmann darabjait sem lehet majd előadni.

KÖZBEN FOLYIK A VÉR

Természetesen a baloldali tömegek sem hagyják magukat szó nélkül letiportatni. A birodalom minden részében kisebb-nagyobb összeütközések vannak. Ma a leg-súlyosabb összeütközés Bamberd-ben volt. Az összeütközésnek két náci és egy rendőr halottja van és körülbelül száz-an sebesültek meg súlyosan.

Ezek az összetűzések azt bizonyítják, hogy a kormány még nem ura a belső rendnek, de Fricke belügyminiszter drákói rendeletei előbb-utóbb viszonylagos nyugalmat teremtenek majd.

A CENTRUM MÉGSEM HÓDOL BE

Tegnap jelentéseink úgy szólottak, hogy a centrum tüni fogja a Hitler-kormányt, ha az parlamentáris eszközökkel kormányoz. Mai jelentéseink már arról számolnak be, hogy

a centrum nem deferál és hogy Hitler és Papen ma együttesen voltak Hindenburgnál, amely audencián ismertették a pillanatnyi helyzetet. A két államférfi beszámolt arról, hogy a centrummal való tárgyalások kedvezőtlenül haladnak és így

a kormánynak foglalkoznia kell a birodalmi gyűlés feloszlításának gondolatával.

Arról, hogy Hindenburg a Ház feloszlításához engedelmet adott volna, jelentésünk nincs.

Ma este hét órakor ismét összeül az új kormány minisztertanácsa és annak jóformán egyedüli pontja a birodalmi gyűlés feloszlításának kérdése lesz. Politikai körökben az a vélemény, hogy a minisztertanács a feloszlítás mellett dönt s ez esetben az új választásokat március 5-re tűzik ki.

A porosz tartományi gyűlés nemzeti-szocialista frakciója ma a tartományi gyűlés elnökségéhez kérvényt nyújtott be, amelyben a tartományi gyűlés feloszlítását kéri. A tartománygyűlés szocdem elnöke kénytelen volt a kérvényt soron

kívül elintézni s ennek a kérdésnek a tárgyalására már február 4-re összehívta a parlamentet.

SCHLEICHER MOSAKODIK

A jobboldali német lapok Hitler kinevezésének okairól beszélve azt írják, hogy Schleicher puccsot akart elkövetni s ezért mondatta le a kancellárságról Hindenburg. Schleicher ezekre a vádakra nyilatkozott ma és kijelenti, hogy esztelen képzelődés az ilyen vád és hogy ő nem tett semmi egyebet, minthogy Hindenburgot figyelmeztette.

Jelentette, hogy amennyiben akár Papent, akár Hitlerre nevezné ki az elnök kancellárrá, ez a kinevezés a Német Birodalom egytizedét örvendeztetné csak meg, míg kilencetized hadüzenetnek tekintené.

Ebből belső bonyodalmak származnának, amelyekbe előbb-utóbb a rendőrség és katonaság is belesodródna. Egyebet ő, — mondotta Schleicher — nem csinált és éppen ezért minden vádat visszautasít.

CSÜTÖRTÖKÖN MUTATKOZIK BE A HITLER-KORMÁNY

A birodalmi tanács, amely a német tartományok miniszterelnökeiből áll, ma délelőtt ülést tartott. Ezen Hitler nem jelent meg, de képviseltette magát. Hitler képviselője kijelentette, hogy a kancellár a birodalmi tanács előtt csütörtökön mutatkozik be s ezalkalommal teljes programot ad.

Diplomáciai eljárás lesz a Temesváron meghurcolt német bélyegkereskedő ügyéből,

akik saját bejelentése szerint a rendőrségen teljesen is bántalmazták

Temesvár, február 2.

Wéber Johann, a kémkedés gyanúja miatt letartóztatott, majd bocsánatkérések között szabadlábra helyezett német bélyegkereskedő, levelet intézett Simboreanu ezredeshez, a temesvári helyőrség tényleges parancsnokához, aki a cserkészek vezérfelügyelője. A méltatlanul meghurcolt német bélyegkereskedő mély sajnálkozását fejezi ki, hogy vele kapcsolatban az ezredes neve is belekerülhetett ebbe a sajnálatos kémkedési afférba, sőt, mint a cserkészek vezérfelügyelőjét, még meg is gyanúsították, miután éppen a cserkészbélyegek keltették fel a tulbuzgó sziguranca egyébként

alaptalan gyanúját.

„Érthetetlen előttem, — írja a levelében Wéber, — hogy azért, mert az országba cserkészbélyegekért több millió lejt hoztam be, a törvénytellenesség gyanújába kerültem...”

Wéber egyébként bejelentette a bukaresti hatóságoknak, ahol szabadlábra helyezése ügyében döntöttek, hogy

Temesváron az első kihallgatások alkalmával súlyosan bántalmazták.

Valószínű, hogy az ügynek diplomáciai folytatása lesz, miután a kereskedő kellemetlen kalandja után a német követség is érdeklődik.

Lemondással fenyegetődzik a szenátus elnöke és a kormány két tagja

a tanítók és tanárok fizetésének csökkenése miatt

Bukarest, február 2.

A parlament keddi megnyitása után a kamara tanátagjaiból küldöttség alakult, mely felkereste Mihalache volt belügyminisztert, a kormány párt alelnökét és bejelentette neki, hogy a Madgearu pénzügyminiszter által tervbe vett fizetéscsökkentés országsszerte a legsúlyosabb bonyodalmakkal fenyeget. Különösen a tantestületek körében nagy az elkeseredés.

Amennyiben a pénzügyminiszter nem állana el fizetéscsökkentési tervétől, annyiban az összes tanítók és tanárok kilépnek a nemzeti-parasztpártból.

A tantestületekkel szolidaritás a kormány tanátagjai is: Gusti, a közoktatási miniszter és Petre Andrei, a közoktatásiügyi államtitkár be fogják terjeszteti lemondásukat, amint lemond majd Costachescu, a szenátus elnöke is.

Mihalache, aki a küldöttség bejelentését látható megdöbbenéssel hallgatta végig, közölte a delegátusokkal, hogy haladéktalanul érintkezésbe lép Vajda miniszterelnökkel a bonyodalmak megelőzésének céljából.

A CFR-MUNKÁSOK ÜGYE

Megemlítettük már azt, hogy a vasuti munkások körében sztrájkmozgalom indult meg a fizetéscsökkentések miatt.

Kedden délután már több ezer vasuti munkás tette le a szerszámot. A munkások körében nagyon nagy volt az izgalom, mert az egyik csoport ellenére a sztrájkot azzal az indoklással, hogy a munkabeszűntetéssel kár lenne a hatóságokat provokálni. A sztrájkolók és a munkásság többi rétegei között emiatt véres összetűzésre került a sor.

Kedden délután 4 órára minden nézeteltérés ellenére is már mintegy 7000 munkás vonult ki a műhelyekből, amelyeket egyébként a bukaresti főügyész vezetésével erős karhatalom vett körül.

A sztrájkolók közölték, hogy amennyiben kívánságaikat nem teljesítik, annyiban szerdára kikiáltatják az országos vasutassztrájkot.

Erre este összeült a CFR igazgatótanácsa, amely Mirto közlekedésügyi miniszter elnöke alatt elhatározta, hogy

teljesíti a munkások követelését és fizetésüket nem szállítja le, sőt visszafizeti nekik a januárra eszközölt levonásokat is.

VILÁGPOLITIKA

Aki elment és aki jött

(...) Paul-Boncour negyvenkét, Schleicher pedig ötvenhét napig állott a maga birodalma élén. Még abban a gyors egymásutánban is, ahogyan manapság kormányt vált, ez a tempó rekord idő. Nem szoktak ilyen gyorsan elmentni és nem szokták magukat ennyi idő alatt ennyire lejártni.

Paul Boncourról szóljunk előbb, arról a Paul Boncourról, akiről e negyvenkét nap alatt pompásan kiderült, hogy miniszterelnöknek aztán igazán nem való. Ő maga is érezte, vagy legalább is érezhette, mert tényleg, e hat hét alatt nem csinált semmit. Ha legalább egyetlen szép és maradandó értékű beszédet mondott volna? Még egy beszédet sem mondott.

Mindössze annyit csinált, hogy átköltöztette hivatali szobáit. Nem elégedett meg azokkal a szobákkal, amelyekben valaha Briand és Poincare székelt, hanem leköltöztött a külügyminisztérium első emeleti termeibe.

Negyvenkét napon át ott ült vörös selyem tapétás szobájában, arany faragásokkal díszített íróasztala előtt, a második francia császárság pompájának kulisszái előtt és — várakoztatja a követeket.

Hu ember Paul Boncour és most élete álma teljesült: külügyminiszter és miniszterelnök lett egy személyben és bevonulhatott Poincare karosszéke mélyébe.

Királysága pünkösdi királyság volt és uralma árnyék-uralom.

Volta képpen nem ő ült az ország élén, hanem Cheron az öreg és tipikus nyárspolgár, aki 1926-ban megmentette Franciaországot azzal, hogy takarzkodott és most, 1933-ban, új és megújult eszmét hozott: ismét takarzkodni akart.

Ma nem lehet. Hét sovány esztendő alatt megunta a világ a politikának azt az impotenciáját, amely ahelyett, hogy teremtené, csak leépíteni tud, ahelyett, hogy kenyeret adna a polgárság kezébe, kivieszi a szájából az utolsó falatot.

Az öreg Cheron így megbukott és vele együtt megbukott Boncour is. Az árnyéknak követni kell gazdáját.

Aki jött, az talán még érdekesebb ember, mint, aki ment.

A német politikában Fricke jött az élre és nem Hitler, sem nem Hugenberg. A kormány sulya dr. Fricke Vilmoson nyugszik, aki a belügyminiszter. Neki kell megteremteni mindazt, amit Hitler, Hugenberg, Neurath és Papen külön-külön akarnak. És, mert mindannyian mást akarnak, Fricke nem lesz könnyű a dolga.

Fricke mindössze negyvenhat éves és bár aránylag fiatal ember, hét próbás vezér. Rendőr volt Münchenben és ott állott Hitler mellett a sörházban már akkor is, amikor a nemzeti-szocialista pártja még nem jelentett milliós tömegeket. Mint aktív bajorországi rendőrtiszt, 1923-ban belekeveredik a puccsba és bíróság elé kerül. Hazatérése után el is ítélik egy évre és három hónapra.

A rendőrségtől természetesen szintén mennie kellett.

Ment is, szívesen ment és beállott vezérnek a nácihoz. Azóta mindig a párt szolgálatában áll és 1930. januárjában, amikor Thüringia élére nemzeti-szocialista kormány került, Hitler őt dirigálja a kultuszminiszteri és természetesen a belügyminiszteri tárcára.

Fricke Thüringiában rendet csinált. Fasiszta rendet és erős kezű rendet. A náci terror sehol sem volt olyan mély, mint Thüringiában.

És közben ráért a birodalmi gyűlés nemzeti-szocialista pártjában is dolgozni, ő volt a párt esze és vezére. Ő tartotta össze a renitenseket és terelte egybe az egyakarúakat. Bizonyos kérdésekben Hitler felé állt és az utóbbi időben már nyíltan is azt vallotta, hogy a vezért nem illetheti meg a hatalom telje. A pártban a mérsékelt középben állott és így nagyon valószínű, hogy nem is annyira Hitler kívánta belügyminiszterül, hanem inkább a többiek, azok, akik Hitler omnipotenciájától félnek.

Fricke nehéz szerepet vállalt, mert nemcsak az acélszakosokat, a monarchistákat és a junkereket kell féken tartania, hanem magát Hitler is és vele együtt saját pártjának szélsőjobboldali elemeit.

Mindenekelőtt úgy kezdi, hogy nem beltről kifelé takarít. Nem nyúl a koalícióhoz addig, amíg kívül rendet nem csinál. Tegnap már meg is kezdte a rendcsinálást: a kommunisták ellen fordult. Ez sikerülni is fog neki. Ott akad el majd a munkája, ha benn, a koalícióban, kell rendet teremteni.

Egy mindenesetre bizonyos: ha elbukik, ő le bukik Hitler.

És még egy bizonyos: ha Hitler bukik, nem bukik meg Fricke. Ha Hugenberg, vagy Papen kiesik, akkor sem bukik. Sohasem bukik.

Meg kell tanulni a nevét, jobban meg kell tanulni, mint Paul Boncourét.

Ismét tumultus volt a kamarában

A szélső baloldaliak óriási botrányt rendeztek, úgy, hogy az elnök kénytelen volt a tanácskozást berekeszteni

Bukarest, február 2.

A kamara keddi nyitólésén az esti órákban még Lupu is felszólalt, aki beszédének elején kérte, hogy mondanivalójára való tekintettel rendelkezzen el zárt ülést. A többség ezt a kérelmet Vajda ellenző felszólalása után elutasította.

Lupu: Ha elutasították is a zárt ülésre vonatkozó indítványomat, gondolataimat nem rejtem véka alá. Ambár nem szándékozom Maniut, aki tagadhatatlanul nagy fia a nemzetnek, támadni. (Viharos taps a többségtől.) Nem akarok támadni, mint Goga, sem mint a szocialisták, sem mint ezek az együgyűk (a cuzistákra mutat), akik azt hiszik, hogy amit Németországban főznek, azt nekünk kell megennünk (Nagy derűség).

Cuza: Mindenesetre, doktor ur, népserűbbek vagyunk önnél.

Lupu: Ugy látszik, ki lehet aknázni a nép tudatlanságát és nemtörődömségét. Ha a butaság népszerűsége ad, képzelje el, milyen karriert csinálhatna az az ember, aki még önnél is butább... Egyéb-ként arról akarok beszélni, amit önök közül senki sem mer kimondani: Vizsgáljuk meg a kormányozságot őszintén. A nagy színházi válságot, amely december 22-én elsöpörte a kormány éléről az ország legtehetségesebb és legtekintélyesebb politikusa és a jelenleg is kormányzó pártnak az alelnökét. Vizsgáljuk meg az alkotmányosság szempontjából, amely szempont eddig azt követelte, hogy ha egy kormányt leszavaznak, akkor jön egy másik kormány ugyanabból a pártból, vagy egy másik pártból. De ez a többség nem szavazta le Maniuekat. Nem volt véleményeltérés sem vele. Nem hívta Vajda Sándort uralomra. Mi történt hát akkor? Miféle ördögi szerkezet tesz itt lehetetlenné naponként és havonként tehetős embereket? Hol van ennek a gépezetnek a titkos mechanizmusa? Ez érdekli az országot, uraim! Mondjuk ki nyíltan: harmadfelé nagyon furcsán váltakoznak a kormányok Romániában. És egyébként is csodálatos események történnek itt. Bizonyítsuk! Egy héttel ezelőtt becsuktak egy professzort. Két nappal rá vallásos körmenet volt a fővárosban egy emberért, csupán azon tény miatt, hogy becsukták. Ugyan ki csukta be? A Maniu-kormány? Nem. En beszéltünk Maniuvál, aki elárulta, ajánlották neki a professzor lezárását, de ő visszautasította ezt az ajánlatot. Ej, vakok önök? Hát akkor ki csukatta le? Ily rejtett erők hálózata keresztül az országot. El kell tiporjuk őket! Miután nincs titkos ülés nem mondhatok el mindent. De arról, amiről az újságok is írunk, nyugodtan beszélhetek...

Pop-Cico elnök: Vannak dolgok, amelyekről nem lehet nyilvános üléseken beszélni.

Lupu: Na, ez furcsa. Az egész ország beszél ezekről az ügyekről, de a parlamentnek, amely az országot képviseli, hallgatnia kell.

Lupu ezután tovább fejtegeti Maniu távozásának körülményeit, követelve a teljes alkotmányosság életbeléptetését és hangsúlyozván, hogy Vajda, aki világéletében a demokrácia harcosa volt, nem ötheti össze nevét a titokzatos erők tennivalójával.

A következő felszólaló Junian, aki ugyancsak az alkotmányosság érdekében szól fel, kiemelve, hogy nemcsak a titkos erők, hanem maga a kormány eltér az alkotmányos eljárás útjáról. Időkeppen megemlíti, hogy Madgearu pénzügyminiszter nyilvános vitába szállt a köztisztviselők szövetségének ellenével.

Vajda Sándor válasza

Vajda Sándor először a kormányváltással kapcsolatos és nemzeti parasztpárt első ügyeit ellenzéki kritikákat kihasználva, mondván, hogy azok „családi ügyekbe” avatkoznak bele.

Fransovic: Szóval veszekedtek a családdal?

Lupu: Nálatok nem lehet tudni ki a férj és ki a nő? Aztán meg olyan lármát csináltak, hogy felveritek vele az egész országot.

szágot.

Vajda: Ugyan mit törödsz azzal, hogy Maniu néha megver engem, én meg néha megverem Maniut?

Lupu: Én nem bánom, ha összeveritek egymást... De sajnós, egymást veritek és az országnak fáj.

Vajda: Már 42 éve verjük egymást és ebből oly barátság származott, amelyből csak haszna volt az országnak.

Ezután Vajda áttért az alkotmányosság kérdésére, és a következő nagyjelentőségű kijelentést tette:

A kamara második ülésnapja a kuzisták okvetetlenkedése miatt egész példátlan botrányba fulladt. Az első felszólaló Fransovic liberális volt, aki válaszolt Vajdának arra a tegnapi felhívására, hogy az ellenzéki pártok támogassák a kormányt a mai nehéz helyzetre való tekintettel.

Vissza kell utasítani a miniszter felhívását, mivel a kormánypártnak először saját ellentéteit kell elintéznie, csak azután lehet szó az ellenzéki pártokkal való ellentétek elsimításáról.

Radulescu Mehedi kormánypárti politikus az ellenzéki vezéreknek a kormányváltásra vonatkozó kritikájára felel. Kifejtette, hogy a válság szabályos körülmények között folyt le, de arra nem volt ok, hogy a párt is távozzon a hatalomról. Ezt az igazolási legjobban, hogy az eltávozott vezérek, Maniu és Mihalache, egyaránt támogatják Vajdát és kabinetjét.

A soron Stelescu vasgárdista következik, aki emlékeztetesen élén ment annak a vasgárdista menetnek, amely az egyesülés napján az Ismeretlen Katona emlékműve körül véres összeütközést provokált a karhatalommal. Stelescu beszéde erről a konfliktusról szólt és lázas izgalomba hozta a házat. A kedélyeket még jobban felháborította azután az idősebb Codreanu, aki a demagógia minden rendelkezésére álló eszközével ecsetelte azt, hogy a kormány a gárdistákkal szemben milyen brutális és vérengző volt. A felelősséget teljes mértékben a kabinetre hárítja, amely szerinte tudatosan idézi elő a barbár konfliktusokat.

Codreanu beszéde alatt a vihar már állandósul. A felháborodás azonban akkor válik csak igazán erőteljessé, amikor Calinescu belügyi alminiszter kimutatja, hogy

a felvonuló vasgárdisták tudatosan készültek az összezsúpra.

Calinescu röpiratokat olvas fel, amelyek nyíltan felszólítják a diákságot az összeütközésre és elmondja, hogy

a tüntetők zsebében fegyvereket és csonttörésre alkalmas szerszámokat találtak.

E szerszámok azután meg is tették hatásukat, amit a rendőrök bevert koponyái igazolnak.

Lázár Illés többségi: Persze, mindezt a Krisztus nevében.

Calinescu: A kormány a hasonló rendbontások ellen törhetetlen eréllyel fog eljárni.

A belügyminiszter beszédének eme részénél az ifjabb Cuza emelkedik szólásra és példátlan hangnemben, antiszemita beszédet mond,

azzal gyanúsítva néhány zsidót, hogy rátámadtak a keresztény ifjakra és megsebesítették őket.

Az egész házban állandó a zajongás és a vi-

— Eme felelős helyről vallom, hogy meggyőződésem szerint, amelyet Nagyrománia megalkoasától és az alkotmány alkalmazásától kezdve nyertem, addig a meddig a mai alkotmányt nem reformáljuk meg, igazi haladás nem lesz lehetséges.

Lupu: Megváltoztattátok az összes törvényeket, most meg akarjátok változtatni az alkotmányt is.

Goga: De amíg ez van érvényben, a jelenlegi, legalább ezt tartásotok tiszteletben. Vajda ezután bizonyítja azt, hogy a

Botrányba fulladt az ülés

zésre álló eszközével ecsetelte azt, hogy a kormány a gárdistákkal szemben milyen brutális és vérengző volt. A felelősséget teljes mértékben a kabinetre hárítja, amely szerinte tudatosan idézi elő a barbár konfliktusokat.

Codreanu beszéde alatt a vihar már állandósul. A felháborodás azonban akkor válik csak igazán erőteljessé, amikor Calinescu belügyi alminiszter kimutatja, hogy

a felvonuló vasgárdisták tudatosan készültek az összezsúpra.

Calinescu röpiratokat olvas fel, amelyek nyíltan felszólítják a diákságot az összeütközésre és elmondja, hogy

a tüntetők zsebében fegyvereket és csonttörésre alkalmas szerszámokat találtak.

E szerszámok azután meg is tették hatásukat, amit a rendőrök bevert koponyái igazolnak.

Lázár Illés többségi: Persze, mindezt a Krisztus nevében.

Calinescu: A kormány a hasonló rendbontások ellen törhetetlen eréllyel fog eljárni.

A belügyminiszter beszédének eme részénél az ifjabb Cuza emelkedik szólásra és példátlan hangnemben, antiszemita beszédet mond,

azzal gyanúsítva néhány zsidót, hogy rátámadtak a keresztény ifjakra és megsebesítették őket.

Az egész házban állandó a zajongás és a vi-

Maniu kormány távozása és az ő hatalomra jövele az alkotmányos formák tökéletes tiszteletbentartásával történt. Majd fejtegeti Titulescuval való viszonyát és igazi törvényhozói munkára szólítja fel a parlament tagjait.

Ma délből 12 órakor a szenátusban értekezletet tartott a többség, amelyen Vajda felolvasta a kormányának névsorát. Utána Mihalache szólalt fel, aki a következőket mondotta:

A kormányt teljes erővel támogatom és kérem támogassák önök is, nem heridő a rágalmakra. Ugyanis a politika a tényeknek a logikája, nem pedig a formáknak a logikája.

Nekem ellentétem támadt egy magán kérdésben a koronával. Levontam a konzekvenciákat. Maniu szolidáris volt velem. Távoztunk. De a párt uralmon maradt, amint nem is volt szükség menésére, mert a korona és az ország bizalmát feltétlenül bírja. Alkotmányosan történt minden, a nemzet, a király és a párt érdekében.

Mihalache után Costachescu, a szenátus elnöke köszöntötte az új kormányt, majd Vajda hálálkodott a rokonszenvező megnyilatkozásokért.

bar a szónoklat alatt. Lupu magából kikelve ugrik fel helyéről:

— Botrány, amit itt csinálnak! Ez türehetetlen!

Robu: Fogd be a szád, mert lelélek!

A kuzisták Lupu és hívei felé rohannak, óriási kavargás támad, az ülésterem csatakiáltásoktól visszhangzik. Az ellenzéki pártok és a többség tagjai tömegbe keverednek össze.

A lupisták hangosan követelik az összes kuzisták fegyelmi bíróság elé való állítását. Az elnök Robut fegyelmi elé is utalja, ez azonban még nem döntött. A viharban az ülést folytatni lehetetlenség és ezért az elnök bezárja a tanácskozásokat. A legközelebbi ülés csütörtök délután.

A PÉNZÜGYI BIZOTTSÁG ÜLÉSE

Egyébként ma összeült a pénzügyi bizottság is, amely megvitatás tárgyává tette a köztisztviselők fizetésének csökkentéséről szóló javaslatot.

A liberális párt a csökkentés ellen szólalt fel.

Argetoianu a bírók és katonatisztek fizetésének csökkentését is óhajtotta, Madgearu pedig a saját eredeti javaslatának elfogadását kérte.

Ujra kitört a diáksztrájk Bukarestben

Bukarest, február 2

Szerdán délelőtt az egyetemi tanács megtartotta azt az ülést, amelyen állást kellett volna foglalnia a diáksztrájk ügyében, illetve válaszolnia kellett volna, hogy a sztrájkoló diákok követeléseivel kapcsolatban milyen álláspontot foglal el.

Tekintettel arra, hogy a diákság is nagy várakozással volt az egyetemi tanács

ülésével szemben, a sztrájk egy napra megszünt. A tanács azonban nem tudott határozatot hozni. A vélemények nem egyeztek meg s így a döntést elhalasztották.

Emiatt a halasztás miatt a bukaresti egyetemen szerdán délután újra kitört a sztrájk és egyetlen professzor előadására sem mentek el a hallgatók.

Nagyszabású valutásibolási ügyben nyomoznak Marosvásárhelyen

Három banktisztviselőt és egy kereskedőt letartóztatnak

Marosvásárhely, február 2.

A marosvásárhelyi rendőrség szerdán reggel nagyarányú valutásibolási künygyben kezdte meg a nyomozást. A feljelentést a Banca Naționala marosvásárhelyi fiókja adta be s annak alapján a rendőrség azonnal előállította és vallatóra fogta Reisz Vilmos, Izmael David, Kassovitz Jakab banktisztviselőket és Paneth Hermann volt kereskedőt, mint a valutacsempészség gyanúsítottjait.

A rendőrség a vizsgálatot a legteljesebb titoktartás mellett végzi és az előállított gya-

nusítottak vallomásából még semmit sem közöl a nyilvánossággal, a nyomozás érdekeire való tekintettel. Annyi azonban mégis kiszivárgott, hogy a három banktisztviselő és a volt kereskedő nagyobb összegű dollárt akart kicsempészni az országból.

A Banca Naționala marosvásárhelyi fiókjának igazgatósága azonban még idejekorán értesült a valutacsempészési tervekről s megtette a feljelentést a rendőrségen, amelynek dektívjei azonnal munkába léptek és a gyanúsítottakat őrizetbe vették.

365 lejes osztalékot fizet a Nemzeti Bank

Bukarest, február 2.

A Banca Naționala igazgatósága szerdán délelőtt ülést tartott.

Az ülés kimondotta, hogy az elmúlt évre a Banca Naționala részvényenként 365 lejes osztalékot fizet.

Tekintettel arra, hogy a részvények névértéke ezer lej, az osztalék meglehetősen nagy.

Meghalt az első vitorlás repülő

Berlin, február 1

Lilienthal Gusztáv ma 84 éves korában meghalt. Lilienthal Gusztáv volt az első, aki Otto Nevezetű öccsével egyetemben vitorlás repülőgéppel repült. Ő volt az első német ember egyébként, aki repülőgépen ült.

A ping-pong világbajnokság újabb eredményei

Bécs, február 2

A bádeni ping-pong versenyen ma délelőtt Magyarország Jugoszláviát 5:2 arányban verte, Franciaország Welset ugyan csak 5:2 arányban verte le. Nagy meglepetést keltett, hogy Maximovics legyőzte Barnát és Hexner Borost. A volt világbajnok cseh csapat Magyarországtól február 4-ére revánsot kért, amit Prágában játszának le.

Lázadás egy hollandi hadihajón

Hága, február 2.

Sourabayából, a holland gyarmatvidék közeléből jelentik, hogy az egyik holland hadihajón lázadás ütött ki, mert

a tengerészek nem voltak megelégedve a nyomorúságos zsoldalal.

A tisztek elfojtották a lázadást és negyven tengerészt letartóztattak.

Visszaélések a nagyváradi népkonyháknál

Nagyoárad, február 2.

Többször szövéttük már azokat a lehetetlen állapotokat, amelyek a nagyváradi népkonyhák körül uralkodnak s a melyek miatt a szegények téli ellátása teljesen csődöt mondott. A Kőrös-kazárnyában elhelyezett népkonyha látogatói már el sem fogadják az ott főzött ételadagokat és emberibb elbánást követelnek. A népkonyhák ügyével kapcsolatban Soós dr. alpolgármester kijelentette, hogy a beérkezett panaszok miatt vizsgálatot tartott s az a meggyőződése, hogy a népkonyhák vezetése körül rengeteg visszaélés történt.

Ideje volna már annak, hogy a nagyváradi városi tanács végre erélyes kézzel teremtsen rendet a népkonyhák körül is felburjánzott visszaélések körül.

Letartóztatták Macseket, a horvát párt vezérét

Zágráb, február 2.

Macseket, a horvát parasztpárt vezérét, kedden este nyolc órakor a szerb diktatura rendőrsége letartóztatta.

Azonnal internálták ismeretlen helyre.

Hir szerint az őrizetbevétel oka egy nyilatkozat volt, amely Jugoszlávia ellen szült s amely egy külföldi lapban jelent meg.

A horvátok körében az újabb erőszakosság erős izgalmat keltett.

Korosecz, a szlovén párt vezére után tehát a horvátok vezérét is ártalmatlanná tette a szerb diktatura.

A szászízenesi szeszgyár ellenőrért hallgatták ki a feketeszesz-pör tárgyalásán

Miért nem tett a szemléző hosszú időn át feljelentést

Kolozsvár, február 2.

A kolozsvári törvényszék feketeszestárgyalásán ma Radu Vasile, a szászízenesi szeszgyár ellenőrért hallgatták ki. Radu kijelentette, hogy szemlézői minőségében hónapokon keresztül működött a szeszgyárban és

minden kihágásról tudott, de feljelentést egyszer sem tett.

Radu erre valósággal megrökönyödtek a védők. Nem értik, hogy miért halasztotta a feljelentést, amikor naponta hét olyan jegyzőkönyvet írt alá, amelyből világosan konstatálhatta a visszaéléseket. Radu az ügyvédek rohamára azzal válaszolt, hogy eleinte a megfigyelési álláspontra helyezkedett.

A szászízenesi szeszgyárban különben is olyan anarchia uralkodott, hogy talán megölték volna, ha a kihágásokról lerántja a leplet, később azonban, amikor elérkezettnek látta az időt, meg is tette a feljelentést.

Az ügyész a tanu megesketését kéri, ami az ügyvédek tiltakozása miatt csak hosszas huza-vona után történik meg. A védelem az eskü kivétele miatt semmilyen panaszt nem jelentett be.

A pénzügyminisztériumban nem ismerik a földrajzot

Csikmegye újabb nagy sérelme

A csikiek külön adója az adóra

Csikszereda, február 2.

Csikmegyének újabb nagy sérelme van. Mintha a kormányzat szándékosan arra törekednék, hogy minél nehezebbé tegye a csikmegyeiek helyzetét még azon az áron is, ha ez a hatóságoknak is sok felesleges munkát ad.

Csak pár nappal ezelőtt számoltunk be arról a tiltakozó gyűlésről, amit a székelyföldi kisiparosok Székelyudvarhelyen tartottak amiatt, mert a Székelytől minden jövedelmük ellenére is a baciai munkakamarához csatolták.

Most a pénzügyminisztérium adott ki egy rendeletet, amely szerint az újabb pénzügyi átcsoportosítással kapcsolat-

ban a csikszeredai pénzügyigazgatóság adóosztályát Székelyudvarhelyre teszik át.

Gyakorlatilag azt jelenti ez a rendelet, hogy a jövőben a csikmegyei adófizetőknek minden adófelbevezési ügyben, illetékiropánál, vagy más hasonló természetű ügyek intézésénél Székelyudvarhelyre kell utazni.

Székelyudvarhely Csiktól nincs éppen messze, azonban közbeesik a Hargita, amelyen keresztül különösen télidőben nem igen lehet közlekedni. Egyébként is az út annyira hosszú, hogy a szekerezésre gondolni sem lehet, autóra pedig nem igen telik a székelyeknek. Az egye-

dül használható közlekedési eszköz tehát a vonat volna, ez viszont azt jelenti, hogy

Csikból először be kell utazni Brassóba, onnan a fővonalon Segesvárra s innen lehet csak megközelíteni az ottani szárnyvonalon Székelyudvarhelyt.

Ez közel 300 kilométeres út és két nap kell hozzá, hogy valamit intézni is lehessen Székelyudvarhelyen. És mindez annyi költségbe kerül, hogy rosszabb az adóemeléssel.

Csikmegyében mozgalom indult, hogy a pénzügyminisztériumnak ezt a teljesen tarthatatlan és teljes tájékozatlanságra valló rendeletét megváltoztassák. Madgearu pénzügyminiszter nyilván nem tudja, hogy hol fekszik Székelyudvarhely és hol Csikszereda. Nem hisszük, hogy tovább is ragaszkodnék oktalanságos káros rendelethez, ha megkapja a szükséges felvilágosításokat.

Fiatalszerzetesek a kolozsvári hadbíróóság előtt

Kellemetlenség a protekciós levél miatt

Kolozsvár, február 2.

Páratlanul érdekes pert tárgyalt tegnap a kolozsvári hadbíróóság. A vád szerint Baló László 21 éves fiatalember, a franciskánusok, azaz Ferenc-rendi szerzetesek zárdájának egyik lakója, katonai szolgálatának letöltése előtt át akart szökni a határon. Két barátja, Teibel Imre 18 éves és Farkas Bernát 19 éves, már beöltözött papnövendékek megbeszéltek vele a dolgot és ajánló levelet adtak neki Farkas egy budapesti rokonához. Baló ezután Aradra utazott, ahol

Aradszentmártonnál át akart szökni, de észrevették és elfogták.

Az ügy mindhárom szereplője hadbíróóság elé került, annál is inkább, mert a vád

az ajánlólevél egyes részeit irredentistának és sértőnek találta.

Dr. Barta védő vitatta, hogy az ügy hadbíróóság elé tartozzék, hiszen a fiatalembert román területen fogták el. Kihallgaták a szerzetesrend főnökét, Trefán Leonardot is, aki gyermekes ügynek minősítette az egészet. A hadbíróóság a védő minden érvelése dacára bűnösnek találta a kispapokat és érdekes ítéletet hozott: Teibelt 3, Farkast 4 havi foghárra ítélte, felbujtás címén és a levél miatt, Balót ellenben felmentette. A kispapok már meg is kezdték a büntetés letöltését.

Két történet Székelyudvarhelyről, de bárhol is jelenthetnék

A MUNKANÉLKULIEK JAVÁRA RENDEZETT ESTÉLY MARGÓJÁRA

Nyomort enyhítettünk Udvarhelyen. És jól esett látni, hogy ezen az akción milyen lelkesen és odaadással dolgoztak egy a román, mint a magyar részről. Ki úgy, hogy szerepet vállalt a műsorban, vagy rendezésben, ki úgy, hogy megváltotta a jegyét és beült a nézőtérre. Még felülfizetés is volt, igaz, csak annyi, amennyit ezelőtt egy pár évvel csak néptelenül mert volna adni egy-egy tehetősebb hölgy, vagy ur. Most husz lej mellé még az előnevet is odairatják.

Az est megrendezéséből mindenki kivette a részét: a krízis miatt napi három órát dolgozó nyomda ingyen csinálta a plakátokat; a csődbe zuhanó bérlő ingyen bocsátotta rendelkezésre a termet; a díjbeszedés frontján vérző villanytelep díjmentesen adta az áramot, ingyenbe ment a díszletezés, a zongora-hangolás, villanyserelés, székrendezés, plakátragasztás, kisemberek adták oda arcuk verejtékét és a hajszálnyi profitot. Minden, de minden ingyenbe ment, mert hideg van, éhség van, nyomor van. Mondom, ebből az akcióból mindenki kivette a részét.

Az állam is. Ő kivette a bruttó bevétel tizenkét százalékát!

A műsor változatos volt és nivós. A támogatásra szoruló nyomorgó Ember háta mögött e téren is találkozott a magyarság és románság keze. Találkoztak és összefonódtak. E sorok írója a cél érdekében — és minden célzás nélkül — még a kormány tagjait is felsorakoztatta az estélyre — szobán és rajzban.

A műsor második felében már a „kaszszával” is tisztában volt a közönség. Persze, hiszen ez az estély mindenkié volt. Mintegy kilencezer lej jutott a munkanélküliek javára.

— Kilencezer lej — mondták az embe-

rek, — szép pénz, nagy pénz — és a szavakon nem érzett az irigység.

En a műsor utolsó száma előtt tudtam meg az anyagi eredményt. Csak éppen, hogy elgondoltam, hogy Istenkém, kilencezer lej összehozásán egy tízezer lakosú város kell dolgozzon hetekig, szívósan és önzetlenül, mikor jött az utolsó száma: egy hangos filmhíradó. Ezt is ingyen adta a mozi.

És a filmhíradó peregni kezdett és a filmhíradó beszélt. Hangosan beszélt, tul sokat mondott és nagyon-nagyon szomorúakat. Legalább is nekem a könnyem majdnem rácsöppent a hónom alatt levő kabinet-karrikatúrára.

Mert egy nagy nyugati ország mutatta be katonai haderejét szárazon, vizen és levegőben.

Szárazon a tankok százait láttuk, melyek a „gyakorlatra kirendelt” házakon úgy mentek át, mint kés a vajon.

Gyarmati lovasezredek attakiroztak és a feltételezett ellenséget úgy vágták, mint a répát.

És ágyuk ezrei lőttek lyukakat a levegőbe. Tűvedésből még csak a levegőbe, de minden leáradt lövés egy munkanélküli családnak egy évi ételt, meleget és otthont jelentett volna.

A vizen egy ugynevezett repülőgépanyahajót bámulhattunk meg, amely körül úgy röpködtek a repülőgépek, mint méhek a kaptár körül. Aztán a gépek elindultak a szárazföld felé és ott egy feltételezett városra, ahol van szülészeti klinika, gyermekóvó, agymenház és több efféle marhaság, lepotyogtatták tojásaikat, melyek nyomán föld és tűz fröcskölt szét. Egyelőre csak föld és tűz, de minden ilyen tojásból kenyér kelhetett volna ki, meg hus, meg tej az elképzelt gyermekeknek...

Aztán nem néztem tovább.

Csendesen távoztam.

A foyerban megfogott a városi pénztárnok és örömmel újságolta, hogy: ké-

lek, nem is kilencezer, hanem kilencezerszázhuszonhat!!

— Hát ez szép — mondtam — szinte hihetetlen, hogy ennyi is jutott.

Láttam azonban, hogy a pénztáros a hangomat a tereméből kihallatszó ágyúzás miatt nem érti.

De azt is láttam, hogy csodálkozik azon, hogy nem örülök ennek a horribilis összegnek, ennek a kilencezerszázhuszonhatnak....

Hát mi az?

Hisz annyiaval még egy rongyos tizfontos löveget sem tudok elröpíteni három kilométer távolságra...?!!

NEHÉZ ÜGY VOLT, MINISZTER UR!!

Ilyen nehéz volt:

Valami dolgom volt a tisztviselőnél, elmentem az otthonába. A tisztviselő még nem volt otthon, csak a felesége és a három gyereke.

A tisztviselő lakása két szobából és egy konyhából állott. A konyha ajtaja nyitva volt, de onnan a hagymaszaggal meleg is ment be az ebédlőbe. Az előbbi kellemetlen, de az utóbbi praktikus. Feltételezem miniszter ur, hogy Ön is szeretni mindkettőt, persze külön-külön. A hagymát a szaga nélkül és a meleget a hagyma nélkül.

Szóval bementem.

A feleség a konyhában volt, a három gyerek az ebédlőben. Egyik fejével a szőnyegen, másik lovaglólülésben a varrógépén, a harmadik legnagyobb bámulatomban, csak úgy rendesen a földön.

Mikor bementem, aztán mind a három rajtam.

Az asszony bekialtolt, hogy üljek le, rögtön jön, csak kezét mos.

Visszakialtani már nem tudtam, mert a legkisebb megfogta hátul a nyeldek-lőmnél azt a kis lógó vacakot. Illog egy tisztviselő gyereke mi mindennek tud örülni?!

Mikor aztán a férj jött, már mind együtt ültünk az ebédlőben: a feleség, a három gyerek és én.

A feleség szeretettel csüngött a férjén, a három gyerek bárányra szelidült, én egy kicsit nehezen nyeltem.

A továbbiakat engedje meg, miniszter ur, hogy párbeszédben adjam:

Férj: Szervuszok.

Mi: Szervusz.

Feleség: Na mi bajod megint?

Férj: Semmi. Aszpirin van-e?

Feleség: Fáj valahol?

Férj: Mondom semmi, csinálj meg az ágyamat. Mi van ebédre?

Feleség: Laska-leves és pörkölt.

Férj: Főzz egy kis teát... Lacika ne ványold azt a diványt, mert kettéváglak...!

Feleség: De Péter, te sosem voltál ilyen goromba...

Férj: Ne jársd a szád, hanem csinálj meg azt a lötytyöt és hagyjatok, hogy nyugodtan döglöjlek meg.

Feleség: Péter, az Istenért, a gyerekek előtt...

Férj: Mondom, hagyjatok csendben, mert belőletek is leütök tizenkét százaléket!

Feleség (hozzám): Én nem tudom, sőt szokott inni...

Férj (meghallja): De szokok. Ezután szokok. Töltsd meg a gyomrod alkohollal, aztán ürítsd ki és nyulj el. Az jó.

En (már tudom, miről van szó, hebegve): Semmi, asszonyom... egy kis... redukció.

Feleség: Péter, redukáltak?

Férj: Nem, kérlek: Emeltek. Felemeltek, leemeltek, emeltek...

Feleség: És most mennyi?

Férj: Kétezer-négy-száz.

Feleség (szó nélkül elájul).

Férj: (mintha mi sem történt volna): Most kérlek, számítsd ki: koszt, lakás, fűtés, világítás, mosás, taníttatás, orvos, ruha, cipő...

En (a többit már nem hallo, mert mégis csak fel kell mosni ezt az asszonyt).

Férj: (félrekapott kalappal nézi).

Feleség (elhalóan): Legalább a kalapját tegye egyenesen.

Férj: Hadd fiam, egy tisztviselő örüljön, hogy még a kalapját félreteheti.

És itt vége is van, miniszter ur. És így történt. Közül az ájúlással és a vágn azzal a régi viccel a kalappal kapcsolatban, melyet jó lesz megjegyezni. Ha már a fizetésből többet nem lehet letűni, még mindig ott van a — kalap.

Tomasa Stăncu

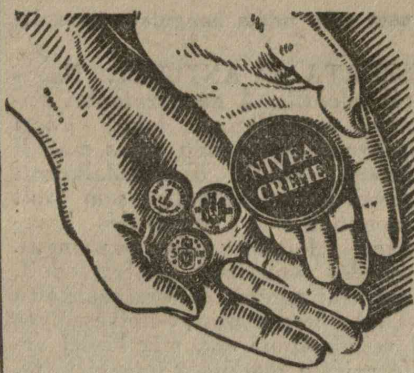
Három hónappal meghosszabbítják az olasz-román gazdasági egyezményt

Bukarest, február 2

A kormány már régebben megbízta Porn Jenő professzort, Románia román gazdasági tanácsosát, hogy tegye meg a megfelelő lépéseket a február elsején lejáró olasz-román áruforgalmi egyezmény meghosszabbítására.

A megindult tárgyalások eredményét a

román követség tegnap közölte a kormánnyal. A jelentés vétele után Madgearu pénzügyminiszter és Cesar Popescu, a kereskedelmi minisztérium vezértitkára hosszas megbeszélést folytattak s ezt követően új utasításokat küldöttek Pornnak az egyezmény aláírásával kapcsolatban. Biztosra vehető, hogy az egyezményt három hónappal meghosszabbítják.

16.- lej...

és ilyen nagy haszon érte

Hisz Ön maga is tudja, a Nivea-Creme adja a bőrnek azt a finom, selyempuha, egészségesen-friss külsőt, amelyet az ifjúságnál annyira csodálunk.

Honnan ez a hatás? Az eucerin miatt — amelyet nem találhat egyélen más bőrápoló-krémben sem. Ezért nem is pótolható a Nivea-Creme.

Vannak 10.-, 34.-, 72.- lejes dobozok és 30.-, 45.- lejes tubusok.

NIVEA-CREME

Drága mulatság lesz a genfi szakértők munkája

A népszövetségi egyezménynek a költségekre és a Nemzeti Bankra vonatkozó szövege bonyodalmak a megállapodás miatt még a kormány kebelében is

Bukarest, február 2.

Leközlöttük tegnap a román kormány és a Népszövetség között létrejött technikai egyezmény szövegét. Megemlítetük, hogy az egyezmény néhány függeléke még nem került nyilvánosságra. Azokról a függelékekről van szó, amelyek a szakértők költségeiről és a Banca Nationala mellé kijelölendő szakértőről intézkednek.

Ma már közzétették ezeknek a függeléknek a szövegét is, amelyet — rendkívüli fontosságukra való tekintettel — egészében adunk közre.

III. FÜGGELEK

A román kormány levele a népszövetségi tanács elnökéhez

Hogy a népszövetségi tanács és a román kormány közötti technikai együttműködésre vonatkozó egyezménynek szült adjunk, van szerencsém a román kormánnyal kötött megállapodásunk következő pontjait megerősíteni:

A román kormány gondoskodni fog az egyezményben megjelölt pénzügyi tanácsosnak, valamint a szakértőknek fizetéséről, pótlékairól és kiszállási költségeiről. Mindezeknek a költségeknek az összegét a román kormány és a népszövetségi tanács közösen állapítják meg.

A román kormány a pénzügyi tanácsos és a szakértők részére a pénzügyminisztérium épületében megfelelő helyiséget fog rendelkezésre bocsátani és biztosítja számukra azt a nemzeti személyzetet, amelyet ők hasznosnak találnak.

A pénzügyi tanácsos és a szakértők szerződését a népszövetségi tanács hagyja jóvá. A pénzügyi tanácsos a román kormánnyal egyetértőleg maga és a szakértők részére ki fogja nevezni a szükségesnek látszó külföldi személyeket, azzal a feltétellel, hogy ezeknek költségei ne haladják felül azt a summát, amelyet a román kormány a népszövetségi tanáccsal egyetértőleg határoz majd meg erre a célra.

Az előbbi bekezdésben említett summának elegendőnek kell lennie arra, hogy fedezze a közeljövőben megvalósí-

tandó, Románia közigazgatásának megszervezéséről szóló tanulmány összes költségeit, a román kormánynak a Népszövetség titkárságához intézett, 1932. június 18-án kelt levelében foglalt kívánságának megfelelően.

A fenti rendelkezés érvényes a Románia közigazgatási helyzetét illető összes tanulmányokra is, amelyek hasznosnak mutatkoznak s amelyeket időről-időre meg fognak csinálni.

Mint ebből a függelékben látszik, a külföldi szakértők idejévétele igen költséges mulatság lesz.

A NEMZETI BANK TANÁCSOSA

A román kormány levele a népszövetségi tanács elnökéhez

A Népszövetség és a román kormány technikai együttműködésével kapcsolatban van szerencsém megerősíteni a román kormány nevében, hogy a Népszövetség tanácsa meghívattatik a jelen szerződés tartamára a Banca Nationala-val való együttműködésre.

Magától értetődik, hogy e célból a tanácsos meghallgattatik a Banca Nationala által a pénzügyi politikát illető összes kérdésekben, hogy a tanácsos így képes legyen a banknak hasznos jelentéseit rendelkezésre bocsátani. Ugyanez fog történni azon külföldi kölcsöntervekkel kapcsolatban is, amelyekkel a Banca Nationala foglalkozni fog.

Ha a Népszövetség által elfogadott tanácsos beszünteti tevékenységét, akkor a bank új tanácsost nevez ki, akinek meg kell kapnia a Népszövetség hozzájárulását olyképpen, hogy a Banca Nationala őrizze meg eme szerződés egész tartama alatt az ugyanazon feladattal bíró tanácsosnak közreműködését.

Bonyolultabban és homályosabban meg sem lehetett volna már fogalmazni azt a nagyon is egyszerű ténnyt, hogy a Nemzeti Bank mellé egy szakértő kerül, akinek az összes jegybanki ügyekben döntő szava lesz. A megfogalmazás delphii módjából látszik az, hogy a Banca Na-

tionala körül baj van.

A Nemzeti Bank ugyanis még mindig nem akar hallani arról, hogy népszövetségi ellenőrré működjen együtt. Ezért e pillanatban az egyezmény — legalább is bizonyos mértékben — alkalmazhatatlannak látszik.

Erdekes, hogy a kormány egyes tagjai helyeslik a Nemzeti Bank magatartá-

Egy hét alatt 29 ember halt meg Budapesten influenzában

Budapest, február 2

A fővárosi közegészségügyi hatóságok kimutatása szerint január 23-tól 31-ig Budapesten 29 em-

ber halt meg influenzában és tüdőgyulladásban.

A szövődmenyes tüdőgyulladások száma is emelkedett.

Mikor a férj távirata az asszony kezébe kerül

EGY KÜLÖNÖS BIGAMIA TÖRTÉNETE

Szatmár, február 2

Még évekkel ezelőtt történt, hogy Neubauer Margit, Neubauer Elemér szatmári iskola igazgató leánya, aki abban az időben a moreni postehivatalnak volt a tisztviselője, megismerkedett Dobner Antallal, egy ötvennyolc éves cseh állampolgárral, aki mint egy angol petroleum társaság tisztviselője Moreniben teljesített szolgálatot. A jó karban levő, érdekes, öszülő férfi udvarolni kezdett a fiatal leánynak. Az udvarlást megszakította azonban az, hogy a férfit a társaság Moreniből Albániába helyezte át.

Dobner Antal Albániából levelet írt Neubauer Margit szüleinek Szatmárra és megkérte a leány kezét. A férfi arra kérte a szülőket, hogy jöjjenek le Albániába és ott megtartanak az esküvőt.

A szülők nem mondtak nemet és az esküvő még 1928-ban meg is történt. A házaspár Albániából Bécsbe került és a „fiatalok” Bécsben boldog házasságot éltek.

1932 augusztusában a férj egy táviratot kapott. A táviratot az asszony bontotta ki. A táviratnak ez volt a szövege: „Jöj azonnal, lányod meghalt. Feleséged”.

A fiatal asszony kérdőre vonta férjét, a ki bevallotta, hogy még egy törvényes felesége van és két felnőtt leánya is, akik közül az egyik most meghalt.

A felesége Duisburgban lakik és leányneve Reichel Franziska Rosalia.

Neubauer Margit, amikor a való tényállást megtudta, azonnal otthagya a férjét és visszaköltözött Szatmárra, szüleihez.

Mióta a fiatal asszony Szatmáron van, volt férje szinte nap-nap mellett ostromolja leveleivel és azokban arra kéri, hogy az asszony térjen vissza hozzá és éljenek továbbra is együtt. Az asszony azonban ezekre a levelekre nem reagált.

Tegnap a férj megérkezett Szatmárra és jelentkezett a szülei háznál.

Neubauer Elemér azonban nem engedte be a házba a férfit, hanem azonnal a rendőrségre sietett és bigamiáért feljelentette Dobner Antalt.

A feljelentéssel egyidejűleg érkezett be a szatmári rendőrséghez a duiurgi rend-

őrség megkeresése is, amely az első nevében ugyancsak azt követeli, hogy az öreg férjet azonnal tartóztassák le.

A rendőrség Dobner Antalt tényleg le is tartóztatta.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés cseintél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyseritárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Megkapta a nyugdíját és örömeiben meghalt

Szatmár, február 2.

Döry Lászlóné 57 éves uriaszonynak két évvel ezelőtt meghalt a férje. Döry László a szatmári kórház gondnoka volt és bár az özvegy nap-nap mellett járt az ura után őt megillető nyugdíj után, eddig egyetlen bani nyugdíjat sem tudott kapni. Ma reggel a pénzügyigazgatósághoz hívták Döry Lászlónét és közölték vele, hogy nyugdíjügye rendben van, menjen a pénztárhoz és két évről visszamenőlegesen megkapja az egész nyugdíját. Döry Lászlónét az öröm olyan izgalomba hozta, hogy

a pénzügyigazgatóság pénztára előtt hirtelen összeesett és néhány percnyi porgóder után meghalt.

Az orvosok megállapították, hogy Döry Lászlónét szívszélhúdás ölte meg.

Követlenül kimondottan eredeti OLLA-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

ASTRA MOZGÓ

BRASSÓ

FOLYTATJA NAGYSIKERU SPORTFILMJÉNEK BEMUTATÁSÁT:

„A FEHÉR MÁMOR”

Főszerepben: LENI RIEFENSTAHL

JÖN AZ UFA NAGY KALANDOR- ÉS DETEKTIVFILME:

„HAJNALI PÁRBAJ”

Szerdán és csütörtökön délután 3—5-ig nagy matinéelőadások, tanulók részére, leszállított árakon.

HIREK

Mi vár még feltalálásra?

Az angol feltalálók tekintélyes egyesülete, a londoni Institute of Patentes legutóbb kiadott évkönyvében felsorolja azokat az újításokat, melyek még a feltalálók leleményességére várnak. Ezek között nem utolsó helyet foglal el az a borotva, melyet sohasem kell köszörölni, sőtétben is működő fényképezőgép, hajlítható üveg és mozgó járdá.

A véletlennek érdekes játéka, hogy a könyv kiadása előtt néhány nappal a newyorki forgalmi hivatal megkezdte a mozgó járdá építésének előmunkálatait.

Ugyanis Newyorkban a reggeli és esti órákban a tömegáramlás oly nagy, hogy a forgalmat zökkenő nélkül lebonyolítani alig lehet. Ez a hiányosság irányította a közlekedési rend vezetőinek figyelmét a mozgó járdák alkalmazására, ahol csekély erő alkalmazása mellett a legnagyobb forgalom is könnyedén lebonyolítható. A mozgó járdá a végtelen szalag elvén alapul és lényege két fix mozgó henger, a melyen összekapcsolt szalagszerű lap foglal helyet. A surlódási erő folytán a lap állandóan mozog s így kiválóan alkalmazható a közlekedésre.

A newyorki forgalmi hivatal közlése szerint a mozgó járdát az utastól a földalatti vasút alagútjában építik meg. Azokon a vonalakon, ahol feltűnően nagy a forgalom, ott megszüntetik a földalatti vasút üzemét s csak a kezdő és végállomáson palamint a közbeeső számtalan ponton elhelyezett forgó hengerekre és tartó kerekre fektetett szalagszerű mozgó lapon bonyolítják le majd az utasszállítást. Itt tulajdonképpen arról van szó, hogy egymás mellett három lap fut, mely közül az első 4,8, a második 9,6, a harmadik 14,4 kilométert teljesít óránként az utóbbi végtelen szalag padokkal is el van látva.

Az utasok az állomásokon minden nehézség nélkül szállhatnak fel vagy hagyhatják el akár a leggyorsabb szállítószerkezetet is, így önmagától megszűnik a párosok belsejében haladó vasutak hátránya a tolokodás s az állandó megállásokkal járó idővesztés. Mindebből az következik, hogy a szállítószerkezet üzemének birtokában tulajdonképpen oly nagy gazdaságossággal lehet számolni, ami a rendszer vasutaknál lehetetlen s így akár minden utcakereszteszedségnél egy állomást lehet építeni a forgalom igényeinek legteljesebb kielégítésére.

A mozgó járdá üzeménél a pontatlanság szükséglet igen csekély, miután a megálláshoz és indításhoz nem szükséges áram s ha az állomásokat tényleg szaporítják, úgy ennek az új közlekedési eszköznek a legnagyobb előnye az lesz, hogy mindenki pontosan a céljához utazhat.

RÖMHIREKET TERJESZTENEK A CSIKI ROMÁN SOVINISZTÁK. Tudósítónk jelenti: Csikmegyének is van néhány tulzottan hazafias románja, aki minden jelentéktelen alkalmat megragad arra, hogy megakadályozza a székelyek és az ottani románok békés összemegoldását. A napokban a csikszereadai hadkiegészítő egyik őrmestere kissé illuminált állapotban igyekezett haza éjszaka. Közvetlenül a lakása előtt megcsuszott a sikos járdán és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a lábát törte. Másnap román körökben „felháborodva” híresztelték néhányan, hogy az őrmestert „egy magyar ütötte le karóval”. Az ilyen híresztelésnek természetesen mindig megvan a maga következménye. Felkerestük a kórházban a szerencsétlenül járt őrmestert, aki maga nevetett legjobban a híresztelésen s nyomatékosan kijelentette, hogy nem bántotta őt senki, hanem egyszerűen elcsuszott a járdán, ami mással is megeshetik, még akkor is, ha

előzőleg nem volt vidám hangulata társaságban.

LESZURTA AZ ANYÓSÁT. Nagyszalontról jelentik: A nagyszalontrai Füzeskert nevű városrészben lakó Váczi János cipésmester lakásán véres családi dráma történt. Váczi összeszóllalkozott az anyósával, akivel különben sem volt békés viszonyban és a veszekedés hevében összeverekedett az idős asszonnyal. A verekezés annyira elmergesedett, hogy Váczi kést rántott és összeszurkálta az anyósát. Az öreg asszonyt életveszélyes sebekkel vették ápolá alá, míg késsel argumentáló vejét a rendőrség letartóztatta.

Agyonverték egy budapesti ház mestert

Gyilkosság kapunyitás közben

Budapest, február 2.

A hajnali órákban titokzatos gyilkosság történt a budai Fő-utca 80 szám alatti házban, amelynek Klein Géza volt a ház mestere. A ház mestert az éjszaka folyamán egyszer kiment kaput nyitni s felesége észre sem vette, hogy nem tért vissza a szokásos időn belül. Csak később, a hajnali órákban lett figyelmes férje távollétére s amikor keresésére indult, Klein Gézát a ház udvarán találta meg szétrozsolt fejjel, vérbe fagyva.

A ház mestert valaki agyonverte és otthagya az udvaron.

A borzalmas gyilkosság ügyében a rendőrfőkapitányság bünygyi osztálya azonnal megindította a nyomozást és elsőnek Klein Gézánét, az áldozat özvegyét hallgatta ki. Az asszony elmondta, hogy férje valószínűleg bosszúnak esett áldozatul, mert a ház régebbi ház mestere, Harajda István többször megfenyegette, hogy elteszi láb alól, amiért kitúrta állásából.

Az asszony vallomása alapján a rendőrség széleskörű nyomozást indított az időközben eltűnt Harajda kézrekerítésére.

A vasgárdisták véresre verték egy mérnököt, mert nem akart horogkeresztes ujságot venni

Csunya botrány a bukaresti Calea Victoriei

Bukarest, február 2

Kedden délután botrányos verekezés játszódott le a főváros szívében, a Calea Victoriei. Egy vasgárdista diák valószínűleg erőszakosan megszólított egy Detel-krémert György nevű mérnököt, hogy vegyen tőle horogkeresztes ujságot. A mérnök tiltakozott az erőszakoskodás ellen, majd

a tolokodó vasgárdistát felfofozta.

Egyszerre mintegy negyven diák termett a helyszínen, körülfogták a meglehetősen jólmegtermett mérnököt és véresre verték. A mérnök is adott néhányat, majd bezuott fejjel bemeckült az

egyik gyógyszerárba. Közben több szakasz csendőrt vezényelt ki, majd megérkezett a mentőkocsi.

A vasgárdisták azonban Roba hírhedt antiszemita képviselő vezérlete alatt megtámadták a mentőkocsit is és nem engedték a súlyosan sebesült mérnököt elszállítani.

A rendőrség ravasz trükkkel, a hátsó ajtón keresztül, egy autó segítségével szöktette meg a mérnököt, akit kórházba szállítottak.

Egyetlen letartóztatás sem történt, jóllehet a vasgárdisták megtámadták a rendőröket és a csendőröket.

tás jogos, ha nem, akkor nem jogos. Annak a megállapítását, hogy illetékesek vagy illetéktelenek voltak-e a szakszervezetek akkori képviselői, bizonytalan időre elhalasztották.

BALI HÁBORU KRASNÁN. A B. L. 1933. január 13-án megjelent számában „Báli háboru Krasznán” című tudósításunkban számoltunk be arról a kinos botrányról, amely Ghetie Cornél főszolgabíró és Vajda Sándor főjegyző, a krasznai román társadalom két vezető egyénisége között játszódott le a nemrég alakult román nőegylet szilveszteri táncmulatságán. Tudósítónk jelentése alapján azt írtuk, hogy az affér után megindított vizsgálat során Pop Cornél dr., krasznai ügyvéd kérvényt írt és arra aláírásokat gyűjtött, abból a célból, hogy a botrány két hőst helyezzék el Krasznáról. Erre vonatkozólag most Pop N. Cornél dr. a következő közlésére kért fel bennünket: Nem ő írta a kérvényt és nem házalt aláírásokért. Pop dr. tudomása szerint ezt a kérvényt a krasznai magyar lakosság saját kezdeményezésére adta be egy küldöttség a vizsgálatot vezető szubprefektusnak. A botrányos incidens miatt azonban a krasznai románság is küldött egy tiltakozást a vármegei prefektushoz s ezt a kérvényt írta alá Pop dr.

INGYEN KÖTELESEK MEGVIZSGÁLNI A TEJET AZ ORVOSOK. Temesvárról jelentik: Az egészségügyi miniszteriumtól rendelet érkezett, hogy az orvosok a tejet ingyen kötelesek megvizsgálni. A rendelet a tejárusító gazdák régi sérelmét orvosolja. Eddig ugyanis állat- és emberorvosi bizonyítványok címén 120 lejt szedtek tőlük fejenként.

ÖTÉVI FEGYHÁZRA ÍÉLTÉK A GYILKOS CSIKMINDSZENTI ACSOT. Csikszereadáról jelentik: A csikszereadai törvényszék ötévi fegyházbüntetéssel sújtotta Nagy Dávid csikmindszenti ácsot, aki Gál Péter falujabeli napszámot több készsúrással megölte. A két ember együtt dolgozott a Hargittán. Gál munkadíját az egyezség szerint Nagynak kellett volna ki

fizetnie, de minthogy munkaadójától nem kapta meg a járandóságát, a napszámotnak is adósa maradt. Az ács mester kisebb összegekben törlesztette tartozását, úgy, hogy végül már csak 120 lejjel maradt adós. A napszámot többször surgetté pénzét, sőt egy ízben össze is verte az ácsot. Néhány nappal a verés után Gál ismét felkereste Nagyt, aki feldühödve kést rántott s tizenegy szúrással megölte a napszámot. A vadlőtt felebbezett a törvényszék ítélete ellen.

RADÓIT ÉS AGYONNYOMTA A MEGFAGYOTT KAZAL. Temesvárról jelentik: Berkes közszélen szótalan szerencsétlenségnek esett áldozatul Tóader Leon, egy tízéves kisfiú. Egy ólmit akart kitépni a szalmakazalból, amely a hideg miatt kőkeményre fagyott s éppen emiatt ledőlt és agyonnyomta a szerencsétlen gyermeket.

Rangsorít készítettek Chicagó legveszedelmesebb gonosztevőiről. Londonból jelentik: Chicagó rendőrsége „A közrend legveszedelmesebb ellenségei” címen lajstromot készített, mely a város 39 legrettegettebb bandavezéreinek neveiből áll. Legelső helyen szerepel a Capone-szervezet jelenleg is működő két vezetője, Murray Humphries és William White (az alvilágban háromujj Jack néven ismert). Egy másik száz névből álló lajstrom a másodrangú veszedelmességi gonosztevők neveit tartalmazza és most készítik a harmadik és negyedik lajstromot. Ted Newberry, a Moran és később a Capone-féle bűnbándák egyik legrettegettebb alvezérének rostává lett holttestét Illionis állam határának közelében, az országúton találták. A holttest körül látható nyomok elkeseredett tiúzharcra mutattak, melyet a rabló nyilván egy ellenséges banda tagjaival vívott. Miután a halott gonosztevő a világháborúban az amerikai expedíciós haderő tagja volt, holttestét az amerikai frontharcosok szövetsége nagy katonai pompával temette el. Az ezüstveretes bronzkoporsót a csillagos lobogó borította, gyászleplet a szövetség tagjai vittek, egy tábori lelkesztő tartotta a megindító gyászbeszédet és a halotti szállító kocsi felmérő föld hosszú gyászmenet követte katonai rendben.

A „FRANCIA ÁLLAM HALOTTJA” — TEMESVARON. Tudósítónk jelenti: Michaux Cecile 68 éves nyelvtanár, a francia kulturális misszió feje, kedden váratlanul elhunyt Temesváron. Michaux Cecile egész generációkat tanított franciául a Bánság fővárosában. A temesvári francia konzulátus a francia állam halottjának tekinti és mint ilyent maga temeteti el.

ÖSSZETÜZOTT A ZENESZERZŐK EGYESÜLETE A CSIKI VÖRÖS KERESZTÉL. Tudósítónk jelenti: A Zenészerzők Országos Egyesületének csiki megbízottja az utóbbi időben egyre erőszakosabban viselkedik. Tömegesen adja be a feljelentést magánosok és egyesületek, valamint a vendéglők ellen, azon a címen, hogy a szerzői díj lefizetése nélkül muzsikálnak. Az ősz folyamán 40 csikmegyei vendéglőst és kávést jelentett fel. Legújabb összetűzése a Vörös Kereszt Egyesület csikszereadai csoportjával történt. Az Egyesület jótékony célú teastélyt tartott, amelyen zene is volt. A teastélyen megjelent a Szerzők Egyesületének a megbízottja is és kérte a megszabott díj lefizetését, a rendezők egyike azonban, Ambert kapitány, megtagadta a követelés teljesítését. A kinos incidens újabb feljelentéssel ért véget.

SIKERÜNK TITKA BUTORAINK

minőségében és jutányos

ÁRAINKBAN

rejtik!

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRAHOV BUKARESTI TÁRGU-MARKET

NAGY JELMEZ EST az „ELITE”-ben

Szombaton folyó hó 4-én

Beléptidij nincsen!

Álarc és jelmez nem kötelező!

KÖZLEKEDÉSÜGYI

Szedjék fel a vasúti vonalakat
Brassó-Rendező-Külvárosban
— az alkotmány parancsa szerint

Kaptuk és közöljük az alábbi panaszos levelet:

Az alkotmány, minden törvények anyja, bármelyik állampolgár bármilyen természetű magántulajdonát garantálja. (17. par)

Nagyon szépen hangzik a törvény, amely javaink sérthetlenségét biztosítja, de amelyet csak igen kevésbé tisztelnék éppen azok, akik törvényeket alkotnak, amelyeket aztán ezek respektálnak, hódolva nekik, mint szentségeknek.

A törvényeket Pétertől Pálig, az ország minden polgára számára egyforma érvennyel alkotják és így mindenkinek egyformán kell azokat tisztelni tartania.

A törvények megalkotásának céljára a nemzet megválasztja képviselőit, akiket önön veritekből fizet. E választottak alkotta törvényeket azután tisztelni kell. De kinek? Mindenkinek. És főleg azoknak elsősorban, akik ezeket a törvényeket megalkotják és csak azután nekünk, polgároknak, akik az állam terheit tartjuk vállainkon és akik szintén a törvényesség szellemében akarnak élni.

De ha a törvényeket csak azért alkotják meg, hogy azokat ne respektálják, akkor miért is csinálják őket? Miért költenek el nehéz számmilliókat a parlament fenntartására? Csak azért, hogy olyan törvényeket csináljanak, amelyeket aztán maguk sem tartanak be?

Felháborító az a tény, hogy Romániában, civilizált államban, amelynek törvényei megszámlálhatatlanok, égbekiáltó törvénytelenégeket követnek el. Mert másnak nem nevezhetem azt az égbekiáltó esetet, amelyet e cikk keretében kívánok e lap nagyérdemű olvasói, a nyilvánosság előtt feltárni és a közlekedésügyi miniszter ur, valamint a CFR vezérigazgató ur figyelmébe ajánlani, akiket egyébként is értesítettem, akárcsak alantasait, a 4-es számú brassói kerületi felügyelőség vezető urait.

A világháború zavaros napjai óta hosszú idő telt el. A szóbanforgó törvénytelenesség számai ezekre az időkre nyúlnak vissza: Mitől van szó? Arról, ami a legszenzibb lehet: a vagyoni szabadság, függetlenség és sérthetlenség letiprásáról.

Sok ilyen esetről szólhatnánk, de csak egyet ismerek pontosabban, amely elég ismét ahhoz, hogy a nyilvánosság meggyőződjék arról, miképpen tisztelik ezt az elemi polgári jogot. Hogy az illetékes közegek intézkedhessenek. Erre pár hónapja, valamint márciusok, akik jelen cikket elolvasák, a becsületesség és igazság nevében arra kérem, vigyék az ügyet a parlament elé.

És most rátérek az események részletezésére, amelyekért ez a cikk megírótt:

Amidőn a CFR megépítette a Brassó-Rendező-Külvároson keresztül húzódó vasútvonalat, negyven polgártól a vasúttépés céljára elvették a 14 millió lej értékű földet, minden törvényes forma mellőzésével és anélkül, hogy bármit is fizettek volna ezekért a földekért, jöllehet a CFR évek óta tartja azokat használatban. A CFR-közlegek a polgárok sorozatos panaszaira semmi tényleges intézkedést nem tettek, hanem megelégedtek annyival, hogy elismerték, miszerint a földek valóban a CFR birtokában vannak. Az ilyen utolsó hitványos elismerés a 4-es brassói vasúti kerület 1932. VI. hó 29-én keltezett 15.983 számú átiratában fektetett le. Ebben értesítik az egyik károsult polgárt, hogy földjeiből a fent említett vasútvonal építésének céljaira elvették egy darabot, amit fel is tüntettek a „tip. 2322. l. l. b. din Cf. No. 9519” számú kimutatásban, anélkül azonban, hogy a kisajátítási törvényeknek megfelelően az elvett földek ellenértékét is kifizetni sziveskedtek volna, hanem egyszerűen használatba vették a földet, lábbal tiporva az alkotmány 15-ik szakaszának a magántulajdon védelmére vonatkozó intézkedését.

Nem értem és, úgy hiszem, senki sem fog akadni, aki megérthetné, hogy a CFR, amely az ország leggazdagabb állami intézménye, (leglaább is az volt, mielőtt az autonóm pénztári címet megkapta volna), egy olyan intézmény, amely a becsületességet és korrektséget hirdeti, használatba vehessen idegen földeket, minden törvényes forma betartása nélkül, oda se hederítve az érdekeltek végnélküli panaszára és minden további nélkül megta-

gadvá a föld ellenértékének kiegyenlítését.

Ha a CFR nem akarja megfizetni a birtokában tartott földek ellenértékét, amelyeken milliók hasznokát óg zsebre, nem követelünk egyebet, minthogy a vasútvonalat azonnal szedjék fel ezekről a területekről, amelyeket a világ összes törvényeivel ellentmondásban bitorol a vasut és a földeket adják vissza jogos tulajdonosaiknak.

Kérem a közlekedésügyi minisztert, valamint Mereuta mérnök urat, a CFR vezérigazgatóját, vessen péget ennek az erőszakos és törvénytelen állapotnak, amely nem csak a földjeiktől megfosztott polgárokat érinti súlyosan, hanem azokat is, akik a törvényeket alkotják és — mint jelen esetben, — azokat nem tartják be.

Mardare János-Mateescu

Imrédy magyar pénzügy-
miniszter tragikus expozéja

150 milliós költségvetési hiánvra kell fedezetet keresni

Budapest, február 2

A külföldi hitelezők Magyarországot is beleszorították a présbe. Azt a jelentést, amit a Népszövetség pénzügyi bizottsága adott ki Magyarországi pénzügyi helyzetével kapcsolatban, már ismertettük, a mint beszámoltunk röviden arról is, hogy ennek a jelentésnek a hatása alatt adóemelési és fizetéscsökkentési javaslatokat terjesztenek a 33-as bizottság elé.

Imrédy pénzügyminiszter kedden délután tartotta meg a kamarában a népszövetségi jelentéssel és az abból származó helyzettel kapcsolatos előre bejelentett nagy expozéját.

Kifejtette, hogy a jelenlegi pénzügyi helyzetből kilépve Magyarországnak a költségvetési év végére 150 millió pengő költségvetési deficitje lesz. Ezt feltétlenül el kell tüntetni, mert a Népszövetség, illetve a külföldi hitelezők elsősorban a költségvetés kiegyensúlyozásához ragaszkodnak.

A deficit eltittezésének két módja van: a kiadások csökkentése és a bevételek fokozása. Az előbbi gyakorlatban fizetéscsökkentéseket, az utóbbi adóemeléseket jelent. A pénzügyi kormányzat elkötelezte a tervezetét erre vonatkozólag. Mindenekelőtt örömmel állapította meg, hogy engedélyt kapott a transformatórium következtében tartalékolott pénzből 50 millió pengőnek a felhasználására. Így tehát a deficit, amire fedezetet kell

teremteti, tulajdonképpen 100 millió pengő. Ennek a 100 milliós az előteremtésére a pénzügyminiszterium ilyen előirányzatot készített:

A kiadások csökkentéséből 30 millió, a bevételek fokozásából 25 millió, belső kölcsönből 45 millió.

A bevételek fokozásánál a kormány nem szándékozik emelni a forgalmi adót, de emelni kénytelen a fogyasztási adókat.

A kávé, üveg, és a cigarettapapírok forgalmi adóját 50 százalékkal, a déli gyümölcsök adóját 100 százalékkal emelik.

Emelni fogják a közuti adót, aztán a házádot is 20 százalékkal, a 120 pengőn felüli állami fizetések kereseti adóját 25 százalékkal, a jövedelmi adót 30 százalékkal, a vagyonadót 100 százalékkal.

A kiadások csökkentésénél a kormányzat igyekszik a dologi kiadásoknál 18 milliót megtakarítani. A többi kénytelen a személyzeti kiadásoknál behozni s így a 100 pengőn felüli fizetéseket valószínűleg 3—10 százalékkal csökkenteni fogják.

Ilyenformán a 860 milliós költségvetés 766 millióra csökken majd. A kormány reméli, hogy a Népszövetségtől is sikerül felvennie még 50 millió pengős kölcsönt, amire ígéreteket kapott.

Imrédy expozéját az ellenzék folytonos gunyos közbeszólásokkal zavarta.

A pénzügyi fogalmak
új megítélése

Vége egy okos szót is hallottunk. Roosevelt elnöktől. Nem játszik többé futballt, hanem már most felszólította az angol kormányt, küldjön márciusban, amikor hivatalát el fogja foglalni, megbízottakat Washingtonba, hogy a hadiadósságokról tárgyaljanak. Amerikai lapok azt mondják, Roosevelt hajlandó volna Angliát egy nagyobb, de azért viszonylag alacsony összeg azonnali kifizetése árán teljesen kiengedni az obligóból, ha Anglia teljesítene Roosevelt néhány feltételét. Ezek között legnagyobb szerepet játsza az a követelés: Anglia kötelezze magát, hogy záros határidőn belül helyreállítja az aranyváltót. Ezt elsősorban az amerikai exportipar érdeke kívánja, mert az angol font értékételenedése megváltoztatta a nemzetközi piacokon a versenyviszonyokat.

Az amerikai újságokban még egyéb indokok is olvashatók, melyek rámutatnak arra a szédületes átalakulásra, amely az amerikai közvéleményben a közgazdasági és pénzügyi fogalmak megítélése tekintetében végbement. Azt mondják ezek a hírek, Roosevelt azért fogja kívánni az angol valuta stabilizálását, hogy hatékonyabban visszaverhesse az inflációs párt rohamát. Megbízható becslések szerint a jelenlegi szenátus és képviselőház tagjainak négyötödösre inflációs párti. Hogy ez a nagy többség eddig még semmi rendszabályt nem tudott kieroszakolni, ennek oka abban rejlik, hogy az inflációsok között nagy eltérések vannak az alkalmazandó eszközök és az értékeltelenedés kívánatos mértéke tekintetében. Ha azonban Rooseveltnek nem fog sikerülni Angliától ezt az ígéretet kicsikarni, akkor az inflacionisták rohamát többé nem tudja feltartóztatni.

Néhány nappal ezelőtt tartotta az egyik legnagyobb angol bank, a Barclay's Bank közgyűlését, amelyen az igazgatóság elnöke részletesen foglalkozott az aranyvaluta visszaállításának a kérdésével. Kijelentette, hogy ezt Anglia csak abban az esetben teheti meg, ha nemzetközi megállapodás alakjában biztosítékot nyer azért, hogy az aranyvaluta fenntartásáért nem kell majd oly kétségbeesett küzdelmet folytatnia, mint az 1925. és 1931. év között. Ha a font esése nem is váltotta be azokat a reményeket, amelyeket a kiviteli ipar hozzá fűzött, némi enyhülést mégis hozott s ezért az angol ipar nem lesz hajlandó ellenszolgáltatás nélkül az arany valutához visszatérni. Most a moratóriumok és Stillhalte-egyezmények korszakát éljük, az adósszelevek és szerződések szentségének dogmáját éppen a legnagyobb adóssok fizetésképtelensége ingatta meg. Azért tehát nem lehetetlen, hogy Anglia Roosevelt ama követelésére: vagy megfizetd a hadiadósságodat, vagy pedig helyreállítod az aranyváltót, azzal fog válaszolni, hogy egyiket se fogja megtenni. Mit csinálhat ezzel szemben Amerika? Semmit se.

A brit világbirodalom dominiumjai egymásután adják fel az aranyváltót, a sort, mint utolsó, Délafrika, a legnagyobb aranytermelő ország zárta be. A kis New-Zealand azzal lepte meg a világot, hogy kormányrendelettel leszállította a newzealandi font árfolyamát s nagyon valószínű, hogy ezen a téren Ausztrália is követni fogja. A rendelet kiadását heves küzdelmek előzték meg, a bankok ellene voltak, de végül a nyersanyagtermelők szempontja győzedelmeskedett. Az elmúlt évben az ottawai kongresszuson értekezletre gyűltek össze a brit világbirodalom összes tagállamai s bizonyos kedvezményes vámkokban állapodtak meg a tagállamok egymásközötti forgalma tekintetében. Ezek a megállapodások egyre jobban elvesztik az értelmüket, mert hiszen ha a valuta értékételenedik, akkor a vámkok szándékolt hatása is megszűnik, sőt az se lehetetlen, hogy éppen az ellenkező hatás következik be. A délafrikai kormány pótvámokat vetett ki ama országok behozatali cikkeire, amelyek feladták az aranyváltót. Mielőtt azonban Délafrika is letért erről az útról, ezek a vámkok elvesztették értelmüket s ezért már legközelebb meg fogják azokat szüntetni.

Nagy divat most tervgazdaságról beszélni. A pénzértékeltelenedés és az infláció azonban soha nem lehetnek a tervgazdaság eszközei, mert hiszen mindkét jelenség betegségtünet, a gazdasági szervezet megbomlásának és feloszlásának a kísérő jelensége. Ugy látszik tehát, hogy a „tervgazdaság” ezt az egyetlen „tervet” fogja megvalósítani, mivel a válságból más ki vezető utat már nem lát, el fogja értékelteleníteni a saját valutáit!

— NYUGODTAN HAZMESTERKEDETT, AMIG AZ EGÉSZ ORSZÁG TERULETEN KERESTÉK. Temesvárról jelentik: Piatka János 5-ös vadászezredbeli szökevény közkatonaát a rendőrségnek tegnap sikerült letartóztatnia Piatka ellen öt hónap óta folyik a hajszá. Az egész ország területén körözték, ő pedig az egész idő alatt Temesváron volt és nyugodtan ház-mesterkedett az egyik jözsefvárosi házban.

A fürdők és nyaralóhelyek
a budapesti MintavásáronA vásár tartama alatt Liszt Ferenc
emlékhangverseny is lesz

Ha igaz az, hogy a jó kezdet félsiker, akkor a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetősége nyugodtan és bizalommal várhatja május 6-át, amikor a Budapesti Árumintavásár kapui megnyílnak. A múlt hónapban határozta el a Nemzetközi Vásár vezetősége, hogy 1933-ban is megtartja a vásárt és az eddig rendelkezésre állott néhány hét alatt a siker minden jelével indult meg és haladt előre a szervezési munka. A kormány, a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági érdekképviseletek a magyar Jegyzőtest, Magyarország és Európa vasut-igazgatóságai, megértéssel siettek a vásár vezetőségének támogatására és a kedvezmények egész sorát biztosították a vásár kiállítóinak és a vásár látogatóinak. E kedvezmények koncentrálásával a vásár vezetősége teljes mértékben ellensúlyozza a világszerte életbe léptetett áru-, személy- és pénzforgalmi korlátozásokat és különösen garantálja azt, hogy a szomszédos államok intenzíven kapcsolódjanak bele a májusi vásárba.

A kedvezmények mellett az idei vásár rendkívül változatos és gazdag programja is biztosítéka a sikernek. Mint eddig, az idén is teljes apparátussal vonulnak fel: a vas- és gépipar, az építőipar, az élelmiszeripar, a vegyipar, de mindezek mellett külön nagy önálló kiállításban szerepelnek a textil és divatiparok. Ebben a nagyszabású textilpavilonban bemutatásra kerülnek a modern ruházatkészítő ipar új, szép és jutányos termékei. Mindez együttvéve demonstrálni fogja, hogyan kell kielégíteni a közönség modern, de emellett jutányos lakáskultúráját, praktikus berendezését, ruházatkészítését és élelmiszeri igényeit. Ugyanakkor a vásár vezetősége arról is gondoskodott, hogy a külföldi látogatók a ma-

gyar fővárosban olcsó és nívós szórakozáshoz jussanak. A vásár egész programját még korai volna ismertetni, egyelőre csak megemlítjük, hogy külön csarnokokban kerülnek bemutatásra a fürdők és nyaralóhelyek, a háziparok és az iparművészet, a sporteszközök ipara, a család ház, stb. stb.

Érthető ilyen körülmények között, hogy a májusi Budapesti Nemzetközi Vásár iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, úgy a bel-földön, mint a külföldön és minden jel arra vall, hogy Budapest idegenforgalma a vásár alatt még a tavalyinál is nagyobb lesz.

A Királyi Magyar Automobil Club különben a vásár vezetőségével karöltve, a vásár alkalmából csillagutatót szervez, amelyen a vásárt autón felkereső kereskedők számára kedvezményes nevezési díjak és külön versenydíjak lesznek biztosítva. A csillagutatóra április 15-ig lehet benevezni.

A vásár tartama alatt rendezik meg Budapestben a Liszt Ferenc nemzetközi emlékhangversenyt is, amelyre ugyancsak jelentős díjakat tűztek ki az illetékes hatóságok, intézmények és zenebarátok.

Ezzel egyidejűleg jelenti Budapestről, hogy a Magyar Nemzeti Bank 10 millió külföldi zárolt árupengőt felszabadított a Budapesti Nemzetközi Vásáron kötetlen exportüzletek számára. Az áruháztárak később teszik közzé. A román állampolgárok szempontjából ez azt jelenti, hogy azok, akiknek követelésük van Magyarországon, a vásár alkalmából ezen összeg erejéig pengőben vásárolhatnak, különböz, később meghatározandó cikkeket, vagyis követeléseiket így módon hivatják le.

PITIGRILLI:
A 18 karátos szüz

Boccació szellemességének, fantáziájának, erotikájának és humorának olasz örököse, aki vakmerő produkciójával mégsem sérti soha a jóízűt!

ARA 96 lej ARA 96 lej

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Iskolák Egyesületek

— A MIKÓ-KOLLEGIUM VENDIAKBÁLJA FEBRUÁR 4-ÉN. A sepsiszentgyörgyi kollégium vendiákjai évente szokásos báljukat most elsősorban rendezik az intézet tornacsarnokában, melyet a nyár folyamán gyönyörűen újjáalakítottak, kiparkettek, új színpaddal láttak el. A műsor törzsökös részét dr. Keresztes Károly: „Julisból művész nő lesz” című székely revüje képezi, melynek bájos szövegét szebbnél-szebb, frissen szedett, háromszéki nóták szövik át. A hangulat melegebbé tételére izes házbüfféről is gondoskodás történt. A belépő díjak 60 és 25 lej közötti váltakoznak. A rendező bizottság szíves szeretettel hívja és várja a kollégium összes volt növendékeit, a tanulók szüleit és az intézet jobárait.

— A BUKARESTI REFORMATUS NŐSZÖVETSEG és a Koós Ferenc kör február 5-én, (vasárnap) este félkilenc órakor a Turnverein termeiben (Strada Brezoianu 49) Arany-émléknepélyt rendez. A nívós est műsorát, amelyet Kovács Sándor tanár emlékbeszéde vezet be, a „Bukaresti Magyar Dalkör” férfi és vegyes karának énekszámai, szavalókórusok, szavalatok és előképekkel illusztrált Arany költemények tartják. Az estélyt zárókörű bál követi. Jegyek a református lelkész hivatalban (Stirbei Voda 9) már kaphatók.

SPORT

A profiválogatott győzött Oportóban

Oportó, február 2.

A magyar profiválogatott második portugáliai mérkőzését Oporto kikötőváros válogatottja ellen játszotta. Győzött a magyar csapat 8:4 (5:2) arányban. Erős iramu mérkőzés volt, kevesebb durvasággal, mint a Lisszabonban lejátszott.

A NAC újra győzött

A korzikai második mérkőzést is megnyerte a NAC. Ezúttal az El Bastia csapatát verte 6:1 (3:0) arányban. A bíró nyomta a váradiakat, azonban a fölényes győzelmet nem tudta megakadályozni.

— Nagy lelkesedéssel fogadta Csikszereda a Bukarestből visszatérő győztes jégkoronggárda csapatát. Csikszeredáról jelentik: Amint ismeretes, három napon át játszott igen szép eredménnyel Bukarestben a csikszeredai CSC jégkoronggárda csapata. A csiki fiúk bukaresti teljesítménye méltán érdemel a legmesszebbmenő elismerést, mellyel nem kis mértékben járult hozzá Erdély sportbecsületének emeléséhez. A győztes csapat, melyet a fővárosi lapok is osztatlan véleménye alapján az ország egyik legelső csapatának ismernek el, kedden este kilenc órakor érkezett Csikszeredára. Az állomáson virágcsokorokkal hatalmas tömeg várta Részegh Viktor polgármesterrel az élén, aki meleg szavakkal köszöntö meg azt a teljesítményt, amellyel országos hírnevet szereztek a kis városnak.

* A SIELES ABC-JE. Déván István, Magyarország többszörös sibajnoka, a kiváló sportszakíró ilyen című könyve újból kapható Brassóban. A kezdő szízeknek nélkülözhetetlen könyv részletesen, könnyen érthetően tárgyalja a sifutás, lesiklás, mászás technikáját, a különböző fordulókat, lendületeket, irányváltató izeket, azonkívül a sík és egyéb sízéshez szükséges felszerelési tárgyak és ruházat kezelését stb. A Brassói Turista Egyesület is e könyv alapján vezeti nagyszerű sitanfolyamait. A számos művészeti kiviteli képpel ellátott könyv ára 90 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában. (Brassó, Kapu-utca 36—58. szám.)

Legjobb beváltak
TRITSCH SPORTÁRUHÁZ
BRASSÓ, (Kol oster-u.)
Str Voivodul Mihai 20
Téli sportfelszerelése.

Szerkesztői üzenetek

— T. E. Nagy-szeben. Ne féljen, nem szóljuk le a munkáit, mert nem is érdemli meg, hogy le-szóljuk. A jóakaratot sohasem szabad le-szólni, már pedig a két beküldött novellában sok jóakarát van. Ahhoz azonban, hogy relative megfelelő irhasson, sokat kell még olvasnia és meg kell változtatnia világlátását is. Igenis szeresse csak a zeneszerzőket és szerezzon is zenét mert erre elhivatottságot és tehetséget érez. Erdély is megbecsüli a szép és jó muzsikát nemcsak „Kina és Franciaország”. Nem szabad a pályával szemben ilyen ellenérzéssel lenni és csak azért, mert megutálta a zeneszerzést, most hirtelen az írásba menekül át. A művészetek mind rokonok, de mégis, aki a muzsikával foglalkozik, az még eo ipso nem jó író és ettől függetlenül is, ha Ön tizen-nyolc éve muzsikál és muzsikus, nem szabad a pályát félvállról venni és egyszerűen kisiklani. — K. M. Nagypárad. Helyesen: szimbólum. — Egy régi buka-resti olvasó. A figyelmeztetést köszön-jük. Nem lepett meg bennünket. A bu-dapesti írók eladják a munkájukat több lapnak is és bár az erdélyi lapok rend-szerint kikötik, hogy ugyanazt a munkát nem szabad az írónak Erdély területén még valahova eladni, megtörténik, hogy egy-egy novellát az író nemcsak egy, de több lapnak is elad. Ebben az esetben is ez történetet. — P. B. Arad. A kérdé-ses január 12-én kelt levél hozzánk nem érkezett be. Egészen csudálatos, mert an-nak ellenére hogy nap-nap mellett igen nagy póstánk van, levél nem igen vész el: mindent megkapunk. Éppen ezért nem tudjuk a kért dolgokat visszaküldeni és a bélyegben küldött 16 lej így rendelkezé-sre áll. — Reménytelen szerelem. 1. Abban, hogy érdemesebb-e pénzért házban tartani, vagy eladni és a pénzt pénzben tartani, nem tudunk tanácsot adni. Néha olyan a konstelláció, hogy az ingatlan az egyetlen reális vagyon, néha pedig, hogy a pénz. Nem vállalunk felelősséget egyik

divatos felfogásért sem. 2. Gyógyíthatatlan szerelem ellen nem tudunk orvossá-got. De igen, egyet: vegye el azt a nőt, akit halálisan szeret, feleségül. — D. I. Székelyudvarhely. A rajz, mint Ön is érezte, egészen primitív. Lapban, a sok-szorosítási eljárásban, csak foltos rajzok jönnek jól ki és adnak hatást. — Kerék-párral a világ körül. Ahhoz, hogy Önök kerékpárral körülutazzák a világot, nem kell más, mint utlevél. A rendes utlevél Oroszország kivételével az európai or-szágokra szól. Önöknek olyan utlevelet kell váltaniok amely a többi világrészre is szól. Ennek az utlevélnek megszer-zése nem lesz könnyű dolog, mert egyes országok azon a címen tagadják meg a vízumot, hogy Önök az országban nem-csak át akarnak utazni, hanem ott meg szeretnének telepedni. A leghelyesebb, ha csak európai utlevelet váltanak és a határ-országok valamelyikében az ottani román konzulátustól a következő föld-része utlevelet kérnek. Ha jó hatósági ajánlólevelekkel indulnak, talán sikerül.

Papirkereskedő: Önnek papir- és könyvkereskedése van és így van beje-gyezve. Tessék a cégjegyzéshez kérvényt beadni, amelyben kéri, hogy a cégjegyzék tüntesse fel azt is, hogy Ön a jövőben nyomtatványok vállalatával, illetve vállalatának közvetítésével is foglalkozni akar. Ez a cégjegyzéki kiegészítés vala-mennyi illetékbe kerül, amit az iparka-mara kivét. A második kérését nem is értjük. Vajon a főszolgabíró nem bírság-ként vetett ki Önre 1400 lejt azért, mert iparendély nélkül nyomtatványokat is vállalt? — B. M. Aiud. Ha az Ön üzlete 1931-ben a patenta fixa alá tartozott, akkor most sem kell adóvállomást adnia. Ellenkező esetben erről a csonka évről tessék beadni az adóvállomást. — Bányamező. Tessék az Önhöz közel fekvő temetkezési terület megvásárlásáról fordulni, ott tudnak pontos felvilágosítást adni. Még helyesebb, ha az Ön vidékén levő arany-bányák valamelyik mérnökehez fordul, aki a külföldi viszonyokat illetőleg is biz-tosan és megbízhatóan tájékoztathatja Önt. — Érdeklődő. Calan Criseu. Saj-nos, mi sem tudjuk. Idevonatkozólag nem kaptunk tudósítást. Tessék német nyelvű

— persze angol nyelvű jobb lenne — le-vélben a Chicago Tribune szerkesztősé-géhez fordulni. Mihelyt a párisi címűrű tudósítást kapunk, a B. L. megírja majd ezt a címet is. — N. M. Simeria. A fenti üzenet Önnek is szól. — Egy új előfizető. Köszönjük a bizalmát. Nevét nem adjuk ki. Sajnos, az ügygel, annak ellenére, hogy a nevét közölte, mégsem tudunk foglalkozni, mert Ön nagyon sokára vá-lasztott üzenetünkre és így azt hittük, nem is jelentkezik már és beküldött első levelét megsemmisítettük. Ha ismét elő-adja a dolgokat, most már, hogy ismer-jük és tudjuk, kivel állunk szóba, szíve-sen tehetünk a dolgot. — I. I. Sepsiszentgyörgy. A kilenc muzsa: Klio, Calyope, Melpomene, Terpsichore, Thalia, Eurydike, Erato, Urania, Polyhymnia.

A ROMÁN VÖRÖS KERESZT EGYE-SÜLET BRASSÓI FIÓKJA

KÖZGYŰLÉSI MEGHÍVÓ

Az alapszabályok 26 paragrafusára alap-ján a brassói fiók tagjainak tudomására hozzuk, hogy a közgyűlés február hó 4-én szombaton d. u. 5 órakor lesz a városi ta-nácsház nagytermében.

Napirend:

- 1) Elnöki megnyitó.
- 2) A választmány beszámolója az 1932 évről.
- 3) Beszámoló a pénzügyi helyzetről és a felügyelőbizottság jelentése.
- 4) A választmány felmentése az 1932 évi működésre vonatkozólag.
- 5) Esetleges indítványok.

Ha a közgyűlésen nem jelenne meg az alapszabályokban előírt tagszám, a köz-gyűlés február 11-én, szombaton fogja meg tartani, ugyanazon a helyen és ugyan-abban az időben, tekintet nélkül a jelen-lező tagok számára.

Brassó, 1933 január 24.

Elnöknő:
Maria B. Baiulescu
Főtitkárnő:
Maria Popescu Bogdan

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Allást nyer

PÉNZTÁROSNÓT alkalmaz gyárvállalat. „Perfekt román” jelű ajánlatok a kiadókba küldendők. 1225

Allást keres

Fűszer- és borkereskedő-ség azonnali belépésre állást keres. Cim 1223. szám alatt a brassói kiadókban.

Könyvek

CROKER REGENYEI kö-tetenként csak 35 lej. A falu szépe. A guruló kő. Jogos büszkeség. A kevély Katalin. Lismoyle, A másik, Női diploma. A szép Neville kisasszony. A vándor madár. Váratlanul. — BENICZKYÉ BAJZA LENKE regényei szintén csak 35 lej. kötetenként. Az áttűtetett virág. Csádi hagymány. A házasság titka. Hercegi korona. Nyoma-

veszett. Rang és pénz. A hegy-ség tündére. Kaphatók a Brassói Lapok könyvostályá-ban.

KELTŐ GÉPEK

vízmelegítéssel, petroleumű-tésre 200, 250, 500 és 600 tojásra alkalmi áron eladók.

Kocsis András és Fiai
faár- és parkettagyára
Brassó

1-1 1/2 millió lejjel társulnék

rentabilis adósságmentes vál-salathoz — bármely városban — esetleg bizominyi ratárt is átveszek. Megkereséseket 111 sz. alatt a brassói kiadó továbbít

Keltetőgépek,

műanyag, csibenevelő eszközök, „MARABU” gyártmány, raktárról azonnal szállíthatók:

„MODERNA” R.-T.
BRASSOV

KÉRJEN DIJMENTES PROSPEKTUST !!

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-ragozási táblával. Írták: Dr. Hegedűs és dr. Latzkó. Ára kötve 163.— lej.
ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írta: dr. Latzkó H. Ára kötve 163.— lej.
NÉMET NYELVTAN. Írta: Altai R. Kez-dőknek kulccsal. Kezdeknek I. rész 163.— lej. Haladóknek II. rész 238.— lej.
OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írta: dr. Honti R. Ára kötve 163.— lej.
Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-gántanulásra igen alkalmasak

Schidló dr.: „1000” szó

gyakorlati módszere világnyelvoknek magán-tanulósára. Szakértői véleménye szerint Schidló dr. módszere a magántanu-lást teljesen új mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vászonkötésben 204.— L
Francia nyelvtan „ 204.— L
Angol nyelvtan „ 204.— L
Olasz nyelvtan „ 272.— L
Spanyol nyelvtan „ 272.— L

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Ez az a könyv, amely 18 kultur-nyelvre lefordítva a legszenzációsabb sikert érte el.

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről, lelkeről, nemi életéről és erotikájáról 2 kötetben.

Írta: Dr. BAUER A. BERNHARDT orvostanár

Az egyes kötetek 450—450 oldal terjedelemben jelentek meg, nagy Lexikon alakban ára az egész műnek 400 lej.

Brassói Lapok Könyvostálya.

PRIMA MINŐSÉGŰ HAMOZOTT JAFFA-NARANCS

4, 5 és 6 lejes árban kapható a „HESS”-GYÁRBAN, BRASSÓ, CUZA VODĂ 3. SZÁM

PAPINI

KRISZTUS története

Propaganda kiadás 90 lej
vászonkötésben csak
Kapható a Brassói Lapok könyvostályá-ban, Brassó.

Felhívás!

Az új forgalmazási törvényvégrehajtási utasí-tása a malmokra teljesíthetetlen kötelezettsé-geket ró. Ezen ügy letárgyalására

follyó év február 5-én, vasárnap 10 1/2 órakor Aradon

az ipar- és kereskedelmi kamara üléstermében

gyűlést tartunk,
melyre az összes erdélyi molnárokat meghívjuk.
Létünk pan veszélyeztetve, jöjjenek el
minél számosabban
A bánáti kis- és középalmok szövetsége.